19-ter Jahrgang Nr. 58. Jüdische Pester Zeitung. Freitag, 20. Mai. 1887.

Redaction u. Administration befinden sich: BUDAPEST, Waitzner-Ring Nr. 15.

Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden östr. W.
Halbjährig 4 Gulden östr. W.
Vierteljährig 2 Gulden östr. W.

Für's Ausland
Ganzjährig 10 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 5 Guld. — kr. ö. W.
Vierteljährig 2 Guld. 50 kr. ö. W.

Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.

Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

רעדאקציאן אונד אדמינים-
סטראציאן בעפינדען זיך:
בודאפעסט,
וואיטצנער־רינג נו. 15,

פרענומעראציאָנס־פרייז:
פיר אסטרייך־אונגארן
גאנציעריג 8 גולדן אסטר. וויר.
האלביעריג 4 גולדן אסטר. וויר.
פיערטעליעריג 2 גולדן אסטר. וויר.

פיר׳ם אויסלאנד
גאנציעריג 10 גולד. — קר. אס. וויר.
האלביעריג 5 גולד. — קר. אס. וויר.
פיערטעליעריג 2 גולד. 50 קר. אס. וויר.

פרענומעראציאָנען
ווערדען יעדען טאג אנגענומען.

אנזאגען ווערדען
נאך אויסליגענדעם טאריף בערעכנעט.

ייִדישע
פּעסטער צײַטונג.

פּאָליטישעס אָרגאן. ערשיינט וואָכענטליך דרײַמאל.

בודאפעסט, פרייטאג כו׳ איה, תרמ״ז. Erscheint wöchentlich dreimal. נייַנצעהנטער יאהרגאנג נר. 58 1887

דיא פאלשע אנקלאגע.

אללעם, וואס דיא הערדען אנטיסעמיטען אלער לאנדער טון, זיכען פאליטיקען אוף פארנעהמען האבען, האט זיך ביז יעצטעם נאך אימער אלם נראבע פעלישקייטען, אלם יעמיגעם מיטטעל צור אייפערזוכט דעם פאלקעס זעלבסטפערוואלטונג צו פערקלאמירען.

פאן דיעזען שמיטציגען בעזעלזיגקייטען לויפט דיך דער אנטיסעמיטישע אבגאטדינעטע דעם אינא-רישען רייכסטאגעס אריינאקט אראן זיכער. לי-טטן, אלם עך זיך אונגעלוך דעם אינרלענדישען אמא-דער בריסעלענמארכטעם אנגעס מ א ר ק ו ם אי-נאדם, וועלכעם פאן יודען בעריכט מיסהאנדלט אוד ניטשאדיגט זיין זוללי, אם זיך בעמערק-באר צו מאכען אוד דיעזע בלאדע אנגעלעגענהיט אם דינסטאג דעם אנטיסעמיטישען אייסברוכען בעזונדער זיך דער אבגאטדינעטע זיכער ניכט דאדורך דיא זעלבסט צו בעהילפליכען, אנדערן פר מראם אין אפפענער פארלאמענטסזיצונג דירעקט מיט אינער אינטערפעלאציאן אן דיא רעגירונג הראן, אן וועלכער עך דיא זעלבסט, וועלכע זיי-נעם וואהרזיצונגען אינטערפאנירן קינען בעאכטונג טעקענטן. דער פארטייברוך בעשולדיגטע אוד דיא פערהאפטונג דער שולדיגען יודען בעזעלבסט, זין בעזעלבסטפערשטענדליך.

נין יודישע הערדען זיכער איך דיעזע אי-נטערפעלאציאן אינע אנטיאדע צו טהיל, דיא אהם אוד יודען נעזונדגעמוטגעאכטען לאנגע לאי-נע אן דען אדרען נעלעגען זיינד. פר יודישע אן אפפענער פארלאמענטסזיצונג פאס יסטעמיזיר-טער אלם פערלומדער, אלם פאלשער אנקלאגער אוד אלם נעפאכטע אינער פערברעכטען פרייהן הינטערשטעלט, וועלכער דעם קריטיאל-פערמעגען אינערלעגען צו יודערנעם.

דערר אבגאדינעטער זיכער אוך אן זיי-נער אינשטאפט אלם אידאקאט וו אינטינגט-צין, דאסס פר אינעם אדרען בריסטטאראלטען פרייהלידע אבגאטדינעטע דיא זיכער פאן יודען זעלבסט פאן דען באהן יודען שוהראלטען וואיר-דע, מיט אייפאפפערונג יודען שוהן אבגעטאן. פאן וועלכער אדט אבגאט דיעזע שיטצונגיפארטיע אינט, צייגט פאלגענדער אינשטאנד: אלם טאג אן וועלכעם דאס פערברעכען אן דער מארקוס פעראבט וואר-דען זין זאלל, וויהרד אין דער פאן דער הערדן זיכער נעזען מאלאמאן ק י ר ש נ ע ר איר נעאפפען עירשטאטטפען שטראפאבצייטיג דער 39-טע מא׳ אנגענעבען דיא אללטאבט, דיא זיך דער מעשטע-פרייהלידע אריואקאט הערר זיכער פאן יודער קלעגענדע אויסשטעללען לייטט. טראנט עריאר דאס דאסטם פאס 22-טען מא׳ אלזא אם פאללע אכט טאנע פאר דער אנגעקלאגטן פעראבטע דעם פערברעכעם אן דער מארקוס נאב דיעזע הערדן טרובער דיא אללטאבט, וויא אן אנגעלעגענהיט עבען דעסוואלבען פערברעכעם ביא יעריכט צו פער-טרעטען.

אבגאדינעטער יאהאן זיכער ויאר נאנן פערברייפט אלם דער יסטצמיטטער דעם הויזע פאן דיעזער יודער עגטרעקקט מיטטהיילונג מאכטע. פר ווכטע זיך וואהלרוף צו רעפטפערטיגען, אבער וועלכעם פערשטענדליך אהנע ערפאלג.

* * *

דיא אנטוואדט דעם יסטצמיטטער פאר-דיעזע אנגעלעגענהיים צור פאנפאדדונג איבער דיא פאלשע אנברינגט פאן דער מיסהאנדלונג דעם מארכוס פערברייטעטע זיך יעדאך איממער מעהר אוד מעהר. אינסבאוערע אין דער יעגענווארט ב ע ד ע ק נאהם דאדורך דיא אייפערזוכט יעגנען דיא אידאלטטען אינען וואלטען נראב אן, דאסס אם 11-טען יולי דיא יודישען חויזער יעשטרעטט זיין-דען, וא דאסס דאס שטוהלטטמערמאס עם פיר נאטהוועניג הילט, דען בישאף פאן פינקדרכען צו קרוכען, ער מאנג דאס פאלש הויד דען פאפפיר אוד דען לערער בעהויזען לאפטען. דאס אוט איך נעשטאנדן. — אין אנבעראכט דער הערשענדען אייפערזוכט, וויהרד דיא אינשטיי-בונג אנגאדדעטע, אם קלאדהיים אין דיא אבט צו בריינגען, שוויערליטטען מאבטע דער אינשטאנ-דאסס דיא שטראפבארע האנדלונג אונטערוויר אן דער נישטאנד פאן צוויא קאמאטטען פערגאבט זאהדען, דער קריצוינע, איך וועלכעם דיא א״-האלטטען דיא אינוילליגע פיזיאן אונטערוויר מיט נעוויאלט אן דען וואנען נשראבטן האבטן וואלטן. בעפיהלט וויך נאבוויך אן דער נעוואלט, דאס קאמ-מען נעוויסע פיזיאן אינטערעסע אין דער נעפיהלט, דער קריצוינע, איך וועלכעם דיא א״-האלטטען דיא אינוילליגע פיזיאן אונטערוויר מיט נעוויאלט אן דען וואנען נשראבטן האבטן וואלטן. בעפיהלט וויך נאבוויך אן דער נעוואלט, דאס קאמ-מען נעוויסע פיזיאן אינטערעסע אין דער נעפיה

מער בוּאדעז. — אן דעם שמוקק- אוּר איהרעס- האנדעל איט פאן ווידער ווּיטע אין קאמיסאל פאן עסיוא מיטאוועציאנס מיללאנס דאללאר אין אי- שפּיר וגמאמען. — דער מאבאקקאדאל הוּמט ווּאהל צו צוויא דיוויסיוּנען אן דען האנדעז פאן ווּיזען, פאן ווּעלכען פּעלץ אלס פערמאגנלאוּס אי- בּיטער בעמאנגן האבען, עפּסוּא איט עם דער פאל מיט דער צוּזאמענפאברּיקאציא, פאן ווּעל- כער וועסטוּנדערטמוללאנען שטאמק אהדולך איט ווּידשען אמעריקען הערפאדנעהמ. — אן נעוויאדק נעבט עס 4000 דעמאל- אוּנד 60- נראסטלאסטע- הייטן. דיא האלפטע דאפאן צאהלט וויהן צו אי- האבען, ווּעלכע 6000 ארבּיטער בעשאפטיגן. — נעבּט מיהרער הערפאדאנוּנג איט דער ווידשע אינטערנהמונגסוּיסט אין דער אמעריקאציאן פאן דיזשן אוּנד מיטגעבּן, דעם אימפּארט פאן לעדער, פּלעצוּערק, שפּיצגעז, בלומען, פּעדערן, ווּיין אוּ. ז. אי. ו. ז. — דער אין האנדען פאן וידען בע- פּוּלכע נידערלעגען נעווּיארקס ווידד אוּיך הויפּטסטוללאנען דאללאר נעשאפט.

(ע ר מ א ר ו נ ג א י נ ע ם ר א ב- ב י נ ע ר ם.) אין דעם וידשען פּרעדאפּאצ פאן ד א פ א ק ט ם (דשטק) האט אין כריסט אוּיך דען ראבבינער אינגן פּיטסאלעשוּיסם אבונפּיעריט. דער ראבבינער שטרעבט טארט צוּיאמפּון, מאדערע, ווּעלכער אוּיער אינפלוּעדזען כריסטל- בען אפּוּלעץ פאן דאפאקטם אונטערצוּ, ווּיאדד ווּיאדד פאן דער פאלצוּיא פערדאפּאצ, ווּיאד נאד קוּיצעם פערדאד אוּיך פּריוון פּיסם נעשטעלט. הוּי- ער פאפּאלל, אוּיך נאד מעהר דוּא פּרוּיאפּאצ דעם מאדערם. האט אוּיטער דען וידען פאן דא- מאקטם נאפּאצ אוּיפּרעגונג הערפאדנעדיגן.

(פ א פ ע ר ק ם פ ר א נ ק א ן ב י- ד א פ ע ם פ.) פאדוּנפּטען נאכּטוּמאם כאם אוּם מאשינעדיט דער הויפּטען מיטוועלד-אל-פאבריק דער פּיטמא אראלף ב ע ר ג אוּנד קאמפּ. אין בראוּ צום אינפּרוּק, דער נאד וועכּעלטפּרוּפּער ראפּאבריט נוד שוּיער בוּיאלטוּנג וידדען קאנ- טע. דא 250 פאמם פּעטראלעאם אין בראוּ צוּגא- טשען וואהרען, אין פאבריקפּאטער האט שוּוּיעד בראוּוּאוּדען פּלעטטען, אין אוּדערער האט אין דען פּאמפּען דען טאד נעפּוּדען.

(א ר ב ּ י ט ע ר - א ו נ ד ו ה ע ן א ן ב ע ל ג י ע ן.) אין דער בעלגישען האוּפּטפּטאדט ב ר א ב - ל ע ק א נ ט האבען פאדנעפּטערן צוּוּיי- טוּיזענד אדבּיטער וד צו אוּיטער קוּיפּטוּנג צוּוּיאב- מעגנפּאפּטעם. דיא ישוּעראפּטערע וכפּטע דיא אוּ- הוּעטפּטפּטער צו צפּעטפּטיטען: עם מוּפּפּטע צוּד בראוּטען וואפּפּ נעוויפּפּען וועדדען. "אבּיא אין אלבּיטער טאדטלך פּערוּאוּדעט וואודדע. אוּם וויטערען אוּרוּהען פאדצוּבּיטעם, שוּקקפּט דיא דע- נעקוּיטע שוּאדדקע טרוּפּפּענפּאפּפּען נאד דען אדטע דער אוּיפּטפּטוּפּפּען. דעטע וועדדערהאלטען וד אבער אין אנדערען אדטען. וא אין ל א ק ר א- א ע ר. דיא אוּם דאפּפּע דער וטוּיפּטראפּטען מיט דען אדבּיטערן פאן לעטצטערען נעפּטערן אבפּוּרם נעטמאדטפּט וואודדע.

ווּיד עדוּכטען אוּנטערע נעפּעדטפּען פּרעפּטפּע- דאנטען אוּנד פּוּיוּנע. וד מיט אידדען צוּיטפּוּפּטפּטען דוּיטפּע אי אוּנטערע דעראבּטאנ צו וועדדען.

Jüdische Pester Zeitung

Waitzner-Ring Nr. 15.

נוּיא אינטערעפּאנטע פּראנומעראנטען עדדאר- פּטען. דיא פּאט עדוּפּטעפּטען פּוּיטוּיל דער- **נעפּטפּטע דער נוּיעדען צוּיט**

וואוּיפּ דען בפּטען דען דאבּאנט אוּיפּ דער פּרעפּטקוּפּטפּטפּטפּטע דער פּראנומעראנטען דען דוּיפּטפּטפּטען.

נעשאפט סבערים.

נעפּטוּיידע-נעפּטאפּט. וווּיטען וואר פּאדנעפּטעדען מאפּטע פּוּפּראבּט נעפּראבּט. דיא קוּיפּדוּפּט וואר שוּואר, פּוּיוּיד אוּם אוּיטנע קי בוּילנוּיע.

וווּיצען, פּוּיוּיפּ: 100 מעפּצי' 81 קילא-נראם 9,22 נולד, 200 מעפּצי'-צענטנער 80,5 קילא. 9,17 נולדען, 100 מעצ' 79 ק. 9,10 נול. 100 מערצ' 78. קילא 9,10 נולדען מעפּטע'-באדען 300 מעפּטערצענ' 80, קילא 9,15 נולד, רעפּטע 100 מעפּטער-צענ' 78,5 קילא 9,15 נול. נאראנגעריפּטער 1300 מעפּטערצענ' 77,5 קילא' 9,— נולדען, ב א נ א ט ע ר 900 מעפּטערצ' 78,3 קילא 9,05 נולדען (אללעם פּער 2 מאנאט.)

מאהן 6,50 — 6,85 נול.
נעדפּטע " צוּוּיפּטע-וואהרע " 6,— — 6,20 נול.
קוּוּקוּוּיץ 5,55—5,60 נול.
האפּער. 5,80 — 6,15 נול.

דיא אפּטליבען נעפּטרייד-נאטוּונגען דער הויפּטען קאדנהאללע זוד: וווּיצען:

קוואל.	נאדדאנגאב:	אפּפּטערפּאדצ:	פּרוּיוּ:
	fl.kr fl.kr.	fl.kr. fl.kr.	fl.kr fl.kr.
77 קילא	8,85—9,90	8,75—8,80	8,85—9,90
78 "	8,95—9,—	8,85—8,90	8,95—9,—
79 "	9,05—9,—	8,90—8,95	9,— —9,05
80 "	9,15—9,10	9,— —9,05	9,10—9,15
81 "	9,20—9,15	9,05—9,10	9,15—9,20

טערמין-געשעפּטע. וווּיצען אפּר הערבפּט 7,95—7,96 נול. האפּער אפּר הערבפּט 5,93 5,94 נול. קוקוּוּוץ אפּר מאיוויני 1887, 5,55—5,56 נולד.

וווּיצען, אפּר מאיוויני 9,17—9,22, אפּר הערבפּט 8,27 —8,32 נול.

קוקוּוּוץ אדפּער 5,92—5,97 נולדען.

האפּער אונגאריפּער 6,15 — 6,20 נולדען פּער מעפּצי-צענטנער.

שפּירידטום 25,25—25,50 נולד, פּער 10000 ליטער פּרעצענט.

וווּיצען שלאכטפּיעהמארקט

דער אוּיפּטפּוּיצ וווּיפּ דען וווּיצען שלאכט-פּיהמארק אם 16-טען ד. מ. בעפּטרט 2943 שטיק. דאפּאן וואהרן 1070 אונגאריפּע, 1216 פּאלנישע אוּנד 648 רוּיפּטיע. דיא פּרוּיוּיפּ שפּעלדרען. וווּיצ: 100 קילאגראם: אונגאריפּע מאפּטע אבפּטן 49 — 57 נולד. פּאלנישע 49. — 55, נולד. אונד רוּיפּטיפּע 52. — 61 נולד.

הערוּיסגעבער אוּנד פּעראנטוואדטליכער רעדאקטאר
מ. סאבאלטפּי.

Kincsem-Lose

קינטשעם-לאָוז

fl. 10 לאָוז נור **11** **áfl.**
" 5 " " 6

הויפּטטרעפּפער באאר

50.000

גולדען.

Lotterie-Bureau des
Jockey-Club: Budapest, Waitznerg. 6.

ב ר י נ נ ע ר - ש ט א ם פ ע
פּיר אירענן עיגענגעפּטען

וואמערא-אנצוג

אין קוּיפּאנס צו 3.10 מעפּטער, דאס זינד 4 ווּיטענער עלליק, יעדע קוּיפּאן אוּם 4.80 פּל. אוּים פּיינפּטער, אוּם 7.— פּל. וווּיט האבּיינפּטער, אוּם 10.50 פּל. אוּיס

אללערפּיינפּטער עכטער שאפּיוּלע.

וואוּיא קאפּטאמענע אוּיר אינטערעפּירטעפּטענפּ, וא אוּיד ווּיטפּטאוּיפּ פּער שטוּק 4 פּל. אוּיד 6 פּל. פּערזענדט נעגען נאכנאהמע דוּם בעפּטאנט. דיא אלם דעער אוּיד פּאוּיד בעפּטפּקאנטע טוכפּאבריק-נידערלאג

SIEGL-IMHOF in Brünn.
Ferdinandsgasse Nr. 35.

עדקלארונג. יעדער קוּפּאן אוּיט 3.10 מפּט. לאנג אוּנד 136 צמ. בריים, דאדער פּאלקאפּטען נעגענגענ וויך אירגען קאפּטלעפּטען הערדנא צוּ.

דיא בעראנטע פּאלדוּפּאט אוּנד בעריהטגנג לייפּטונגספּאהיקייט אבנוּיר פּיהמא בירוּם דאפּיר, דאס נור דיא בעפּטע וואארע אוּנר נעגוּיא נאד דעם נע- וואהרטען מוּפּטער נעלויפּטרט ווּיוּד.

דא יעפּטט דער פּיקלע שוּיוּדדפּאפּיהמען אינפּטער דעם מאנפּטר „בּיינער וואארע" אוּיד אונטוּזוּען מרי- בען, פּעדטוּנגען דעפּטנטנעגען אבנע נידדפּלאנפּ מיפּטער נראטפּ אוּנר פּוּיהמא.

וויכטיג פּיר לויד עגד פּ.

דיא נייפּטען פּרפּיזוּנג אוּיט דאס פּאדטאפּ- פּטוּן מיט מעפּאאטער וועדדוּוּיפּפּאבריקפּוּג פּרפּוּזדענג בדוכבאאד. וועדצעם אוּיס וויעם נוּמפּט עדצוּנג אוּם אוּד לויפּ אוּיטוּמג דער בעדדוּ- מעפּטען אדצפּט אם בעפּטען בוּיפּאדט, נאכדעם עם אמפּטפּלוּנג בוּיא אנדעדען בוכבאנדעדן פּאדאפּטע- דן מאוּנד בעוּיפּטוּנג אוּיד דען פּאדפּטוּיל האט, דוּא אבדוּפּטוּנג דעם בוכבאנדעם פּאן דער וופּטע, דאס אוּיפּטדוּנגען דעם בוכבאנדעם אוּר אללע פּאדקאפּטפּנדען אונגענוּמפּטוכוּפּטען צו פּעדוּנדעדן אוּיד נאכן וו- דוּל פּאן דער וועדדען, וווּא אוּיד פּאן דאפּטען אוּיד קוּי- דעדן וועדד לוּלצם נעפּטאנט וועדדען. פּרוּיוּיד אוּיפּ וויפּ 6—8 פּל. דאפּפּנפּם 10—16 פּל. פּיר קוּנדער 3 אוּנ 5 פּל.

נאפּפּטם לאוּער אין עננוּפּטען אוּיד פּוּאנאי- פּטען פּעדצוּבּיכנדעדן, וופּפּנוּאדוּען, נאכדבאא- דאפּטן, בוּיכבנדען, אוּדדוּאפּטוּוּפּ, דוּאפּפּאדדפּ- פּטפּדפּפּטען, לוּפּפּאפּלפּטען אוּיד אדדען וועד דוּאוּ- קנפּפּאפּלנג נאפּטוּפּ נעוּפּטפּטאנדען וו דען בוּיפּוּ- נפּטו פּדוּ דע. עכט פּראנצ. אוּיד אפּעדוּקאנפּט נוּפּטו- אוּיט פּוּפּטבלאוּען (פּראוּיאפּטפּ) פּער דפּטד. 3—6 פּל.

BRÜDER PÁRTOS
Ba ndagenfabrikanten, Budapest, IV.,
Kronprinz-(Herren-)gasse 4.

בוּיא בפּשפּאלוּנגען עוּוּוּנפּוּ פּוּיד אוּם דאס מאפּט דוּם בעדדוּאפּפּאנגפּ.

Grabmonumente

דיוּוּנפּוּנגען, יעדפּבע דוּא פּוּיוּוּנפּוּ פּפּפּוּפּט דאבּנען אוּדדען פּוּיוּוּנפּ דאוּוּנפּפּוּפּוּנפּוּנגען, נוּאבפּפּוּפּוּנפּ צוּ וופּנפּוּנ, עפּפּפּוּדפּנפּ וווּד אוּנפּוּנפּוּ אם נאנפּוּנ דאוּוּפּ פּוּפּפּוּפּדאפּנפּוּנפּ נוּאבפּפּוּפּוּנפּ-דאבּפּוּפּ- וווּא וווּד אבער 2000 נוּאבפּפּוּפּוּנפּ פּוּפּדפּוּפּ אם דאוּפּ דאבּנען, וועדפּבע צוּ דוּפּוּ בוּוּפּדפּוּפּוּנפּוּנפּ צוּ דאבּנען פּוּפּוּפּוּנפּ וווּד אי. צ.

דאפּדוּפּ מדפּדאד פּאן 4 נולדען אוּיפּוּאדפּם פּוּפּוּפּוּפּפּ בפּוּוּא-נוּפּוּפּ מדפּדאד פּאן 18 נולד. אוּיפּוּאדפּם נוּאבפּוּ- פּוּנפּוּ אוּוּפּ דאפּוּפּוּ אוּן פּוּפּפּוּפּוּפּוּנפּוּ דאבּנען פּאן 60 נול. אוּיפּוּאדפּם.

Monumenten-Fabrick der
ENTREPRISE DES POMPES FUNEBRES
Budapest, Kerepescherstrasse 68.

דוּוּוּפּוּנפּ אוּפּוּפּוּנפּוּפּ פּוּפּוּפּפּ דוּא אוּפּפּפּוּפּוּפּוּפּ נוּאבפּוּפּוּפּ- פּוּפּ נאד אוּוּפּוּנפּ אדדפּ דאבּנפּוּפּוּפּוּפּ פּוּפּדפּוּפּ.

פּוּפּ דאפּדוּפּפּוּפּוּפּ נוּאבפּוּפּוּפּוּפּ פּוּפּוּפּ דוּוּוּד נוּאבפּוּפּוּפּוּפּ.

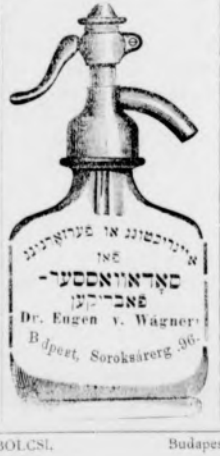

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest 1887. Druck von Sam. Markus, Andrássystrasse Nr. 12.

איינגעזענדעט.

ב י ט ו ל ה ב ש ר.

חובה עלי להודיע בשבטי ישראל אשר בכמה על ההכשר שנתן מר אבא מ' הגאון וצוקל"ל על ציקאריע הנעשה באבריק של האדונים ארנאלד עם נומבאן במיידלינג במשך לוויתן ע"א הנקרא „עלעפאנטנקאפפעע" תחת השגחת ש"ב הרבני הצדיק מהו' משה קארניצער נ"י. ויען שבעתי מרבני הגליל שהכשר השגחתי ודי מסולקת מהפא-בריק הנ"ל, אמרתי להסיר מכשול מדרך עמי, ומה גם אני בראי הממלא מקום אבא ז"ל מתירא שיצא חו' מכשול ותקלה מתחת ידו הגדולה של אבא וצוקל"ל להודיע בקהל רב בי ההכשר הניתן מאבא מו' ז"ל הוא רק על השגחת ש"ב הצדיק נ"י, ובחיות בעת הסיר השגחתי סר גם כח העדות בכח הכשר מאבא מו' ז"ל על האבריק הנ"ל והוא בטל ומבוטל.

מ א ט ט ע ר ס ד א ר ח. ל ב למכ' תרמ"ז לפ"ק.
חק' שמחה בוגם עהרענפעלד, אב"ד דפה.

בריעפע דער רעדאקציאָן.

הערן ס' ק' אן בעלענייע. זע זעהר גוט דיא אנ-בייט אן אנזר פיר זיך איוש, איינעם זיך דיעזעלבע פיר אונזער בלאטט דענגאך נוכט.

הערן ר' ר' אין שמעשוואר. ווירד אומגעהאר"ש אינר פערזענדעם ווערדען.

הערן י' ב' ג'. ווירד מיט פערגנוגן אויסגענומען.

הערן א"ר אין ש. ס. אד 1: פראצידוירן דא נעפאל.

דיא פראנע שפיאם נעמוירט. — אד 2: אין ווכטיגען פאללען זינד זאלצ דאקומענטע בייא יעדעם-מאן נאטה-וענדיג.

ראטהזעלן.[1])

דעם שישעזן זתהמוזם אוזש"ם מיט ב.
אינר איינ נעמינר צייטש"ם מיט וו;
מיט נ אוזש"ם פיר דאם יונגע נעשלעכט.
מ"ט ם דעם מאדעם נזיוזער הנעכט;
מ"ט ר אוזש"ם שפעטם אין טהייל דעם אלטען,
מיט פ אין פראלוך לוסטיג וואלטען.

חידה.

(מאת החכם ש. ל. ארצבט בטארנאו.)

קויא נבון, בלב מבין אחדי תרוושה;
לך תחלה, אשר מדה, לי שם בשלשה:

א.

עיר וזו אנכי,
חוקת עד לב ששים;
בי מלכים ישלוטו,
מידי לחם קרנים.

ב.

אשרי אדונים בעלוני,
בואת דשא יגחונו;
ויזון מדשן בשרי,
משמני, שוקני וצמי.

ג.

נזיים עזיזים יעבדוני,
תיכלי כבוד לי תהינו;
גם החכם עם כל חכמתו
אחרי חשה לעת וקנתו.

אויפלאזונג דער ראטהזעל אין נו' 55:

1. דעם ד י ט ש ע ן:

לעזען, לאזען.

II. ד ע ר ח י ד ה:

צל (שאטטען). לק (שאטטער).

ד י ב ט ו ג האבען נ ע ר א ז ט:

דיא ח י ד ה, דיא הערזען; ש. ל. אינצ — מאר, נאך. יוזעם עם שוטען — אלשא-דאנא, מאדאן פערלוס — שטראפאלוא, יאאכט דאזנשטיין — מעמעשוואר.

[1]) דיא נאכען דער אויזנעהמער רוכטיגער לאזונגען, וועלכע אלע שריפט דער נאכשטן פרייסאנווטאר אינ אלפאבעטישר אורדנונג, וועלכען וויר דעמנאך אויך אנדרוקן ווערדען.

פרייטאג-פאללייטאָן.

פאנעלע דער מנוד.

(19-טע פארטזעצונג אינר שלוסס.)

וואם וואלטען ווער נאך פיעל ערצאהלען?

וואלטען ווער מאן פאנעלע ערצאהלען, אדער פאן נאלדע? יענע שפודיטע בוכהאלטונג אונר דיעשע ל"ה טעראטור בייא אירהרם קאסטנער, וואהרענד אירהר שוועסטער נילקללך מיט אירהרם עצמפלבירנער וואר אונר אירהר האנדל ניכט רוהען לייסס אים שאפפען אונר ווירקען פיר אללע.

וואלטען ווער דיא האכצייט בייזדער פאהרע אים פעסער דעם דארוף פאלענדען יאהרעם שילדרן? וואל-לען ווער ערצאהלען, ווייא שוער אירהר נאלדענע קעטטע אים נאדרעס האלז לענגט, ווייא אירהר צשטאנדע האנד דען מינר שמקקען? וויא דעב נה דיא וואהנונג פיר דען עצמפלבירנער אונר פערקאוויים הוז פיר דען קאסטנער, זיינען קאפאנען, אוים אייגענקומשפרן אויסשאפפען? אדער וואלטען ווער דען צוג דורך דיא נאסטע בין אוף דען שילפאטין בעשריבען, וזוך דיא וזוסה שאנד? וויא אללע נעשיגדעלירער ווינצשטן, אלם מאן אין צוויי-פאהרע „מול טוב" דיק? וויא נאך מיט אים הויזע דעב נהם דיא „אענע מינרל" אונר דיא „קלינע חוה" אייגען אייגע-גען מאנן אויפהיהרען, דען מאן „לולב אונר אתרוג" בע-נאנצט? וויא ווייטער דאם „מצוה-מאנצעל" נעמאנצ וואנדרע? אדער וואלטען ווער ערוואהנען, דאסס דיא „שוואצע שרה" מיט רעזער שלאפ אין דער קינע אייגען פריעדענספרא-אן בייא אייגער נאנזרוסס ע-שלאפסטן האבען?

אבער אללעם דאם אוזש ניכטס. מאן מיסטע דעב חיים אדטעם אנשליסן זעהען, אלם ע' ווינע קינדער זעגנעטע; דעב נהם אונר מוטבע אנשליסן, אלם ע' צו אוהר וואנטע: „ווייסטע דיא, שוכע לעבען, הייסט האב' איך אויך דיא נעשמאקבוויגונג!" פאנעלעס אנשליסן, אלם דיא וואהלאן אן דער ווייט דעם פאסטיגר זאסס אינר דאם אנשליסן נאלדעס, אים אדטע אוהרעם נאשטען.

דיא יודען אויף מאללאָרקא.

(נאך ד. מ. קאזוראלינג.)

I.

אין גלייכער עגשפירונג שאן דער אפריקאנישען קוסטע אינר דעם שאנישען אפפאלאנדע ליעגע אין דעם שריללר דעם מיטטעללאנדישען מעריעס, וועלכער דאס „אבגרישע" גענאנגט ווירד, אינע קלינע אינזלגרופפע, דיא אללי דאס נוטע אונר דעריליכע אין זיך פראיוס, דאס דורך דיא אינזינען ייכער דער וועלט צערשטייט אוזש. מיט וועלכער פייענבינקיט אוזש רוזוער קלינע לאנדשטריך שאן דער נאשר אוסנעשאפפען וואנדען! דאס קלימא אוזש מילדע אונר פרוכטבארע. „דער ואסטער קוללע אזוז ניכט מיט אללען נאסטר הוסטע, דעם וונע, מעהר אללען שפרענגע קאפטע אוזש אינז אונגעקאנגן." בענגע, וועלכע דיא וואלקען צו עשטבעבען שינען, אומשליעסטען אינע מענגע דער לעבליכסטען מהלער; דאך לאנגע נעבען דאך אין בונפטע נעמיש. דאס דונ דיא „נאלדענען אינזלן" דער אלטען, דאס אוזש מ א ל ל ו ר ק א.

מאללארקא ווירד שאן יעדעם, דער עם בעזוכטע, אלם אין פאראדיזו בענוסטס אונר נעשילדרט. הער בייי-שען מאנדעלבוים אירהר טיש וולבעדוויסטען בלוטען בע-לאדענן צוויינע אוים: הער רייצען ארנוטען דאס אינע דורך אירהר נאלדפיכער; הער עריכטע דער פאלמע-בוים זינע פאפפאפפע קראנע נעגען דען קלארין, אונבעוואלקטען הימעל; הער זענקט דער „קאקטוס," אפרוקאס קונר, זינע דאהן, אונר פיינבייכען ארטע צור עדלע; הער, עדלרוך, בערגקקע דער ווינטפאקק דיא הענגל אונר אבהאנגע טיש זינען קאפטפוגן דבעגן אונר דיכט דעם וועהטפונדען וואנדערער דען ערזוהנטען האבעריוק.

נאך דיעזער אינזל שאנען מיר מינע פריינדליכען דעזער הייטע אללגען. ווער וואללען אונז אינמאל נאך דעם שיקקואל דעם „האלבינגהען אונר לייבען אונזערער גלייבעגסגענאסטען אין שאפרין אין פיעלעם אהנליך, אונר דענאך וויינע בעקאנגט. דיעזע אבהאנדלונג דירפטע דאהער פיר דיא נ. לעזער שאן נראפפען אינטערפפסע זין.

נייע ביבער.

נעפטכטפבילדער איים דער נאטמלמוזיטשן צייט שאן דר. ו. ה. פ ר י ע ד ל א נ ד ע ר (פיעריטער מחייל. בערלין. פערלאג שאן בערנהארד עפטטין.)

דיעזער מחייל עגטהאלט אין נעמיט שאן תלמודישען אינר פילואפיטען נראפפען, אים נלויבען אונר שען דאדם אים נליקק אינר אינגריקק, אים נלויבען אונר אינגלויבען; זיא ווייטען דאדם אדם יודען אפפענפארך אונר אים נעהיים; אדם ראבבינער אונר נוסבבעוויצער, אדם זאנגער אונר ריכטער ווייטען זיא דאדם, אונר מאנ-נער אונר שרייבן, יונגפרוען אונר יינגלינגע ששארבען דאדם פיר אירהרן נלויבען אוף דעם פראפעסדען שיי-טערהפען.

דיא עפטפע אנזיעדלונג דער יודען אויף מאללארקא ווירד אין זעהר פרוהע צייט פערלעגט. זיא ווערדען אין נעפטרע אנדרע אינזלן פערטריבען, וואהרענד אין אללע נעכיעפע דעם וועלפענייכטע פער-פפלאנצט. האדריאן צעטפשאפט דיא הויפטינ נאפפטפ-פטאדט — דא וואנדעפטען דיא יודען מיט אירהרן וויזען אונר ראבבינען נאך דער נעזעננפען אינזל מאללארקא.

זיא זמצאמען זיך הינר פעפט אונר נלאנצנפט צו אנוההן, נייפען אונר עהרן.

זא וויינע פערבינפט זא-בינפען אונז אויך אוים דער צייט אירהר פיהפטען אנזיעדלונג אויפבלוהרט וינר, זא נלויבען ווער דענאך בעהויפטען צו דירפען, דאפט זיא אין אונגעשפאפטער רוהע לעבפטן, זא לאנגע דאם הי-דענפטהום הינר ווער אים בנאבאהטען שאנינן הערר-פטינר וואר. פרפט אלם בישאפ אונר פראפפען אויך דער אינזל צו מאכט אינר נלפטינג נלאנפטן, וואהרענד דיא יודען אים הינער רוהע אויפנפטען.

(פארטזעצונג אלנם).

הומאריפטישעס.

קורצווכטיג.

ג א פ ט: קללנער, בריננן וזא מיר אייגמאל רינדפבערוופט; אבער, בימטע, איינ הענפט נראפטפ פארצאג, דפנן אך — ז ע ה ע ו ז א ש ל ע פ ט "

איין „גלייך ווארטל."

ענקעל דעב יינפטפ'ם דאצו אויפגאדערט, אין „גלייך ווארטל" צו זאנן, נוכט פאללענדם צום בעפטפן: דיא נמרא זאנט: „שלוח של אדם כמותו," דער שיקקער פאם מענשן אז אזוי, וויא זין טויד. נ. אז דאך קשה: פאר וואם שטיט מער נישט בפירוש אדוים „ש כ ו ר" של אדם בכותו? נאר דער תירוץ אז: א שבור קנון דאך נישט ש ט י ן, ווייל ער פאללט פין דיא פיסס; דאך דעם האבען אונזערע חכמים דען „שליח" אויפערענפטפלללט.

אויף דער אייזענבאהן.

ק א נ ד ו ק ט א ר: בימטע אים דיא פאהר-קארטע.

פ א פ א פ ש י ע ר: האב' קיינע.

ק א נ ד ו ק ט א ר: וואס, קיין בילליגע; דא מיסטע וא אבער בייא דער נאכפטען שטאציאן זא-פארט דען צוג פערלאפפטן!

פ א פ א פ ש י ע ר: אך וואללטע א אויך נאר ניכט ווייטער פאהרן.

„דיא יודען אויף מאללארקא."

אינטער דיעזעם טיטעל בענענגט אן דער פאר-לעגענהיין בילאנט צוויי הייטיגן נומטער ד א פ נ י ע פ ר י ט א נ פ פ ע י ל ל ע ט א ן. — דיא שקקואלע דער יודען פאן מאללארקא זינד דענען אינערער גלייבענפגענפאפטן אין שאפרין פיעלפם אהנליך, אינר דענאך וויינע בעקאנגט. דיעזע אבהאנדלונג דירפטע דאהער פיר דיא נ. לעזער פאן נראפפען אינטערפפסע זין.

פרייטאג-פאללייטאָן.

פאנעלע דער מנוד.

(19-טע פארטזעצונג אינר שלוסס.)

וואם וואלטען ווער נאך פיעל ערצאהלען?

וואלטען ווער מאן פאנעלע ערצאהלען, אדער פאן נאלדע? יענע שפודיטע בוכהאלטונג אונר דיעשע ל"ה טעראטור בייא אירהרם קאסטנער, וואהרענד אירהר שוועסטער נילקללך מיט אירהרם עצמפלבירנער וואר אונר אירהר האנדל ניכט רוהען לייסס אים שאפפען אונר ווירקען פיר אללע.

וואלטען ווער דיא האכצייט בייזדער פאהרע אים פעסער דעם דארוף פאלענדען יאהרעם שילדרן? וואל-לען ווער ערצאהלען, ווייא שוער אירהר נאלדענע קעטטע אים נאדרעס האלז לענגט, ווייא אירהר צשטאנדע האנד דען מינר שמקקען? וויא דעב נה דיא וואהנונג פיר דען עצמפלבירנער אונר פערקאוויים הוז פיר דען קאסטנער, זיינען קאפאנען, אוים אייגענקומשפרן אויסשאפפען? אדער וואלטען ווער דען צוג דורך דיא נאסטע בין אוף דען שילפאטין בעשריבען, וזוך דיא וזוסה שאנד? וויא אללע נעשיגדעלירער ווינצשטן, אלם מאן אין צוויי-פאהרע „מול טוב" דיק? וויא נאך מיט אים הויזע דעב נהם דיא „אענע מינרל" אונר דיא „קלינע חוה" אייגען אייגע-גען מאנן אויפהיהרען, דען מאן „לולב אונר אתרוג" בע-נאנצט? וויא ווייטער דאם „מצוה-מאנצעל" נעמאנצ וואנדרע? אדער וואלטען ווער ערוואהנען, דאסס דיא „שוואצע שרה" מיט רעזער שלאפ אין דער קינע אייגען פריעדענספרא-אן בייא אייגער נאנזרוסס ע-שלאפסטן האבען?

אבער אללעם דאם אוזש ניכטס. מאן מיסטע דעב חיים אדטעם אנשליסן זעהען, אלם ע' ווינע קינדער זעגנעטע; דעב נהם אונר מוטבע אנשליסן, אלם ע' צו אוהר וואנטע: „ווייסטע דיא, שוכע לעבען, הייסט האב' איך אויך דיא נעשמאקבוויגונג!" פאנעלעס אנשליסן, אלם דיא וואהלאן אן דער ווייט דעם פאסטיגר זאסס אינר דאם אנשליסן נאלדעס, אים אדטע אוהרעם נאשטען.

דיא יודען אויף מאללארקא.

(נאך ד. מ. קאזוראלינג.)

I.

אין גלייכער עגשפירונג שאן דער אפריקאנישען קוסטע אינר דעם שאנישען אפפאלאנדע ליעגע אין דעם שריללר דעם מיטטעללאנדישען מעריעס, וועלכער דאס „אבגרישע" גענאנגט ווירד, אינע קלינע אינזלגרופפע, דיא אללי דאס נוטע אונר דעריליכע אין זיך פראיוס, דאס דורך דיא אינזינען ייכער דער וועלט צערשטייט אוזש. מיט וועלכער פייענבינקיט אוזש רוזוער קלינע לאנדשטריך שאן דער נאשר אוסנעשאפפען וואנדען! דאס קלימא אוזש מילדע אונר פרוכטבארע. „דער ואסטער קוללע אזוז ניכט מיט אללען נאסטר הוסטע, דעם וונע, מעהר אללען שפרענגע קאפטע אוזש אינז אונגעקאנגן." בענגע, וועלכע דיא וואלקען צו עשטבעבען שינען, אומשליעסטען אינע מענגע דער לעבליכסטען מהלער; דאך לאנגע נעבען דאך אין בונפטע נעמיש. דאס דונ דיא „נאלדענען אינזלן" דער אלטען, דאס אוזש מ א ל ל ו ר ק א.

מאללארקא ווירד שאן יעדעם, דער עם בעזוכטע, אלם אין פאראדיזו בענוסטס אונר נעשילדרט. הער בייי-שען מאנדעלבוים אירהר טיש וולבעדוויסטען בלוטען בע-לאדענן צוויינע אוים: הער רייצען ארנוטען דאס אינע דורך אירהר נאלדפיכער; הער עריכטע דער פאלמע-בוים זינע פאפפאפפע קראנע נעגען דען קלארין, אונבעוואלקטען הימעל; הער זענקט דער „קאקטוס," אפרוקאס קונר, זינע דאהן, אונר פיינבייכען ארטע צור עדלע; הער, עדלרוך, בערגקקע דער ווינפטפאקק דיא הענגל אונר אבהאנגע טיש זינען קאפטפוגן דבעגן אונר דיכט דעם וועהטפונדען וואנדערער דען ערזוהנטען האבעריוק.

נאך דיעזער אינזל שאנען מיר מינע פריינדליכען דעזער הייטע אללגען. ווער וואללען אונז אינמאל נאך דעם שיקקואל, דעם „האלבינגהען אונר לייבען אונזערער גלייבעגסגענאסטען אין שאפרין אין פיעלעם אהנליך, אונר דענאך וויינע בעקאנגט. דיעזע אבהאנדלונג דירפטע דאהער פיר דיא נ. לעזער שאן נראפפען אינטערפפסע זין.

נייע ביבער.

נעפטכטפבילדער איים דער נאטמלמוזיטשן צייט שאן דר. ו. ה. פ ר י ע ד ל א נ ד ע ר (פיעריטער מחייל. בערלין. פערלאג שאן בערנהארד עפטטין.)

דיעזער מחייל עגטהאלט אין נעמיט שאן תלמודישען אינר פילואפיטען נראפפען, אים נלויבען אונר שען דאדם אים נליק אינר אינגריקק, אים נלויבען אונר אינגלויבען; זיא ווייטען דאדם אים יודען אפפענפארך אונר אים נעהיים; אדם ראבבינער אונר נוסבבעוויצער, אדם זאנגער אונר ריכטער ווייטען זיא דאדם, אונר מאנ-נער אונר שרייבן, יונגפרוען אונר יינגלינגע ששארבען דאדם פיר אירהרן נלויבען אוף דעם פראפעסדען שיי-טערהפען.

דיא עפטפע אנזיעדלונג דער יודען אויף מאללארקא ווירד אין זעהר פרוהע צייט פערלעגט. זיא ווערדען אין נעפטרע אנדרע אינזלן פערטריבען, וואהרענד אין אללע נעכיעפע דעם וועלפענייכטע פער-פפלאנצט. האדריאן צעטפשאפט דיא יודען מיט אירהרן וויזען אונר ראבבינען נאך דער נעזעננפען אינזל מאללארקא.

זיא זמצאמען זיך הינר פעפט אונר נלאנצנפט צו אנוההן, נייפען אונר עהרן.

זא וויינע פערבינפט זא-בינפען אונז אויך אוים דער צייט אירהר פיהפטען אנזיעדלונג אויפבלוהרט וינר, זא נלויבען ווער דענאך בעהויפטען צו דירפען, דאפט זיא אין אונגעשפאפטער רוהע לעבפטן, זא לאנגע דאם הי-דענפטהום הינר ווער אים בנאבאהטען שאנינן הערר-פטינר וואר. פרפט אלם בישאפ אונר פראפפען אויך דער אינזל צו מאכט אינר נלפטינג נלאנפטן, וואהרענד דיא יודען אים הינער רוהע אויפנפטען.

(פארטזעצונג אלנם).

הומאריפטישעס.

קורצווכטיג.

ג א פ ט: קללנער, בריננן וזא מיר אייגמאל רינדפבערוופט; אבער, בימטע, איינ הענפט נראפטפ פארצאג, דפנן אך — ז ע ה ע ו ז א ש ל ע פ ט "

איין „גלייך ווארטל."

ענקעל דעב יינפטפ'ם דאצו אויפגאדערט, אין „גלייך ווארטל" צו זאנן, נוכט פאללענדם צום בעפטפן: דיא נמרא זאנט: „שלוח של אדם כמותו," דער שיקקער פאם מענשן אז אזוי, וויא זין טויד. נ. אז דאך קשה: פאר וואם שטיט מער נישט בפירוש אדוים „ש כ ו ר" של אדם בכותו? נאר דער תירוץ אז: א שבור קנון דאך נישט ש ט י ן, ווייל ער פאללט פין דיא פיסס; דאך דעם האבען אונזערע חכמים דען „שליח" אויפערענפטפלללט.

אויף דער אייזענבאהן.

ק א נ ד ו ק ט א ר: בימטע אים דיא פאהר-קארטע.

פ א פ א פ ש י ע ר: האב' קיינע.

ק א נ ד ו ק ט א ר: וואס, קיין בילליגע; דא מיסטע וא אבער בייא דער נאכפטען שטאציאן זא-פארט דען צוג פערלאפפטן!

פ א פ א פ ש י ע ר: אך וואללטע א אויך נאר ניכט ווייטער פאהרן.

„דיא יודען אויף מאללארקא."

אינטער דיעזעם טיטעל בענענגט אן דער פאר-לעגענהיין בילאנט צוויי הייטיגן נומטער ד א פ נ י ע פ ר י ט א נ פ פ ע י ל ל ע ט א ן. — דיא שקקואלע דער יודען פאן מאללארקא זינד דענען אינערער גלייבענפגענפאפטן אין שאפרין אין פיעלפם אהנליך, אינר דענאך וויינע בעקאנגט. דיעזע אבהאנדלונג דירפטע דאהער פיר דיא נ. לעזער פאן נראפפען אינטערפפסע זין.

ווערן אנגעלעגענהייטן איינע אנדערע פּראָבלעמען. פּעלץ אומשטאנדן לאמיר רעכט אן דער ראַדיקאַלער אומגעדולד צוליב וועלכער מיר ווילן אלעס מיטאמאל אויפּבויען, אלעס אויף אַ נייע יסוד שטעלן, אלעס פון נייַ אָנהייבן, דאַרף מען אויך נישט פאַרגעסן, אַז אין אַ לאַנד ווי אונדזער, וואו דער גרעסטער טייל פון דער באַפעלקערונג איז נאָך אין אַ פּרימיטיוון צושטאַנד, וואו מען קען נאָך אַ סך לערנען פון דער נאַטור, איז אויך דער אַלטער באַאַמטער אַפּאַראַט נישט אַזוי שלעכט, ווי מען וויל עס אַפּשילדערן. אַ סך פון אונדזערע באַאַמטע זענען אַ סך בעסער ווי זייער רוף, ווי זייער אויסזען. אַ סך פון זיי זענען אַפילו זייער גוטע מענטשן, וואָס ווילן אַ גוטס פאַר דער באַפעלקערונג, נאָר זיי זענען אַרומגענומען פון אַ סביבה, וואו מען קען נישט אַרבעטן, וואו מען קען נישט אַרויסגיין פון דעם אַלטן טרעטווייג, וואו מען קען נישט אַרויסגיין פון דעם אַלטן פּרימיטיוון אופן פון לעבן. אַ סך פון זיי זענען אַפילו אַ סך בעסער ווי זייער רוף, ווי זייער אויסזען. אַ סך פון זיי זענען אַפילו אַ סך בעסער ווי זייער רוף, ווי זייער אויסזען. אַ סך פון זיי זענען אַפילו אַ סך בעסער ווי זייער רוף, ווי זייער אויסזען.

נעשיכטע דער ניערען ציט.

(121=טע פאַרשוועזונג)

דא אין אלגין פאַרזינען שייא אַ ציינקונג בעאמטע מיט דער נייאסטען שוידונג דאס רעגירונג פיהרטען אונד דיא וואלקי איבערוואנדטען, אונד דא איין נייאסר שוויל דער בעאַלקערונג אין דעם פאַיודנונגען טראט וויילקלוד דיא ציידשטונג בעווסטסטע, וא וואר עס ניכט צו שוועוואנדען, דאסס דיא אבשטימונג איינע אינגע הייצע מעהרהיים (אינער 8 מילליאָנען) פיר דיא נילץ דע, נעגרונדעטע ציאנג, וויינשאַפט זוך פּלוזוס נאַאַלאַנען דורך מעהרערע מאסטרעגלען, בעזונדערס דורך דיא קאַנסקאַציאָן אינונס נראַסטען מהיילס דער אַלטאַנסשטן בעזוצונגען פיילע נעמפּפּרעכט, וא וואוסטע צו דאָך זייער הערשאפט). וונלכע זיך אויף דיא וויכאשטיגן דער אינטע אונד דער אינריישטרבעפאַלקערונג שטיפּטע, דורך פּרייש־נכונגן באלד וא צו בעצאָהלען, דאסס צו אים זאַכסער 1852 אונטער דער צוישטימונג פאַן מיללינגען זיך אלס ערבלינגן קאוזער מיט דעם נאמען נאפּאלעאן III. פּאַלאַציזן פאַנגען.

דיעזער שריט עירנעט מאנכערליא בעדענקען דער אלטען האַפּ, וא דאס דיא מיסען נור צאַנצירד אירדע אונרעקענונג נעווארהשן. מאן פירכטעט, דאסס אינע וויערעיזאַנאטע דער נאַפּאָלעאָנישען אַלישיק ציאַלען וועלדע, אונד אַבייאַל דער נייע קאַיזער פּעיזיכטיגט, דאסס „אס קאַיזערייך דען פּריעדען בעדייט", וא צוייפּעלטע מאן דאָך, אַבּ זיין וויללע הינריכטונער שטאַרק נעגינ זיין וויידע. אים דעם אנדיאנגן דעם העגרעם צו בעגינגע.

דיא האַפּ שלאָסטען זיך דאַהער עגן אנאַיאנדער אן אונד בעווייזוגן דעם קאַיזער אינע קאַשע. וויללע בייא אַללער האַכּהיכקיט דאך אן מאַנכער בעגרעזונג וואנר אפּפּלעטציערט ווא. וועלכסט שאַפּסט פיזס IX. ווי־ כער אידם זינע וויידע־אינזוטציונג שרעאנקטע, וואר ניכט צו נעגינגע, צוי קינאונג נאך פאַיז צו קאַפּסטן, איין דעם קאַיזער בעווינרונגען אים דיא האַך אינער פיזי, צאַפּסטן פאַן סיסטעלכס נעפּלעטש וואַרין פּרעגרעכן, דא זייכסע ער אינער שאַנגן שפאַנזירן, דעם פּייליין אַ ווי שיע נ פאַן מאַנטוא, נאַכדן פאַן טרעבא, זיינ דאנד אונד עריקלאַטש, „דאַס פּראַקטיך זינע בעצויהונגען צו דען אדשן מאַנאַרכיזן פּיעלטרער דוך אינע אַפּפּנע פאַלשיק, אלם דוך פּרעבינונגען פּעפּששעלן מיסטע, וועלכע נעאינגע וואַרען, אן אינע פאלשע וכקרהיים צו וויענגן אונד דאס פאַוויינע. אינשרעקכע אן שפּעלע דעם פאַלקאַנשטרעכטעס צו יעש. צען, אוין האַפּטען דיא פּרעגרן פּרינעפּסנגן פּראַנכרייך קיין נלוק נעבראַכט."

דיא צוויילעטע דעם קאַיזער פּאַר אם 29. יאַנואַר, דיא קרוכיכע מדוואונג אם 30. יאַנואַר 1853 שפּאַטען.

אינדעם וואלטע דער קאַיזער נאַפּאָלעאָן, וועלכער בייא נעלעגענהיים וויינר פּעפּאַלונג זיך יערכטט אלס אייגען „נעפּפּראַכטיגט" בעציונגע האַפּטע, נאר באלד נ נאַטצענדע נעגנוטוואונג ערהאלטען.

(פאַרטעצונג פאַלנט.)

פּאָלִיטיק.

איס דער שרעקלעכסטייט

דער עכטסטן פראַנצאָזישן רעוואָלוציאָן.

(4=טע פארשוועזונג.)

אינזויפערן בלישטע סע אין דען אונטן דעם יונגן שרעמאָ.

„נוסואנגן זיא — ריפּ עי — דיוועס נישאַפּן אַך בין הונדערטפּאַוזנד מאָל עי אין דער ראַנ, אוי, דען ביזוער נוכנן דיא רעיאַליזיאָן צו שישען. עכענוא זיא אידוען נאַכער, וועלכע ביזוע פיזוער אלעי שפּעי מער אַם אונווילליגן דעם פאַלקס שווער בעדראַכט זינד .... זיינן זיא מיין, מין ווייב — איך בין אן!"

פּרייליין פאַן אינאו וואלטע אידען זינגן ניכט מרוינן אונד זיא פּרעו כפּע עס נאר ניכט. דען פאַך ווייר דער בנעגעדע קינגעדען דשעכאן צו אינשרעכעכן. דיוועך וואוידע פאַם שפּוילטשיזיען אונגלינעם נעפּיישע אונד פּוזר פּאַרט:

„זיא לייבען דען מאַן ניכט. דען מאַן אידנן אין א הויר קינדהיים בעשטנכטע. אלם אידע מישטער נאך לעכטע. נשטעזעדען זיא עס דעם מארקוי! ער איוש אין צו נשטר מאַכער. אים זיא נגנן אידנן וויללען צו שרי, חייאַכען. איוש אינאַל דער נאַ עיינקקנוויזיון, דאַן שפּרלע אך טיך דעם עהמאַלינען אבערשפּן פּוליי בעיט אלם זיין שוויעניזאַן אונד אלם אַלקספּעריטע, פּרינן לעאַאַלד, דער שוויעראַכן אינע- דעם קאַוועי-אַנאַנם, אלם קראַנפּרינן איוד טהראַנפּאַלגער פאַן באַירן בעשטעטט ווערדן.

* * *

אין פאַריער בלאַטט בייטגט דיא אנדערבא- דע מעלדונג, דיא טרקשטן העוקונג האבע ער- פאַהרן, דאסס אס טערריין-אונ־ארן אוך נרוער דעם בעלגער פערטאַנעם, טיט- דאוויטצא טילטאריש צי בעפּעסטונגן זעטצען, אונד צו בעפּעסטונגן בייא מיטראַיוטצא אנגאַרדעט, אים דעפּסען בעשטן פיר דיא טרקיא צו זיכרן. — מיטראַיוטצא איט דיא עדשטאַצאן דער אייט- באהן פאַלאַנין-מיטראַיוטצא. דיא בעזעטצונג דעם לעצטערן אַרטעם, דוך אפּטערדינ-אנגאַרן ווידרע, ניכטם אדרעטם אדם דען פּאַרטאַרש אויף פּסאַלאַנקי בעריטען. דיא נאטצ נאכ- דיסטן טראַטצ עדאך דען שטעפּעל דער אינייאר- שוילוקיין אן זיך.

* * *

דיא פּראַנצאויטש טיונסטערי- קרוינ דוערטן פאַרט. דאך ווייר פּעזוכטען. דאסס פּרעגרעסינגרה שאן אם מאַנטאַנ מיט אירעם נייען מיונסטערין פאַר דער קאַמפּר עשטיגן ווידרע. דאם הינפּאַי- טערפּסען רישט דאַרן. אב קרוינפּאַיטפּער בולאַנשטע. דער הויכאים דען קרישע מיט הייטפּלאַר אנטפּרעכט אויך אן יאם נייע מיטי- טערים אינפּאַמפּן ווידרען ווייר.

* * *

דיא אַרבייטער-אינוידן אן בעלגין ווידשן דען בראַקטער אינער נראַסטן נעפאַרליכן אי- בייטער-דיואליזיאן אן. אן נאַן בעלגין ווידרן אלבייטערפּראַנטלינגן אנגעלאַנט, ווילבע אינע אלנעמיינע דער אלבייט פּעפּאַסטן.

פערשיידענע נייאגקייטן.

(אונפּריוואַטע מיטע מעלדונג.) דאס לאַנ- דאער ווילמבלאַטט מיטע מעלדונג: דיא פּראַנצאָזישע רעגירונג האט אן דער אטראַקציאָן פּינאַנציעלער שוואַכהייטן פּעלס אומשטאַנדן לאסטן מיט רעכט אן דער „הרחבת הגבולים" ענעם מהאטמאַטישע צייכען, ווילבען דיא אינגלקקליכע אנגם מארקט פאַר- בייטע: „אַרטיקער איר פּאַלעריער אינטשאַי: ויאַרעער אינערוויטש דער 10-טע מאי אלס עשרי טאג אונטערטן, איר, ווילבעם ישראל פּאַלעסטינע זיין וואלל. איט אנדערוויטש וויא מאן זיך דורך דיא אקטען אינערציינן קאַן דיא מאַן אַיץ איר אנגם מארקט אינטשטעלל- טע פאַללאַטט פיר דען העררן אבונאַרדענטן איר אייזראַטען צום פאַרגעהן נגנן פאַלאַמאַ קרוי- נער איר דיא אלעריען קרישטער פּאַס 24-טען מאי דאטירט: (שטרייטשיפּ אנדאַלטנדע הויפּטקרוים).

איך גלויבע ואטיט וועגטטטנם וא פּעלץ אינטשאַיץ פאַרנעדראַכט צו טאַבען, איט ווילבען מאן עזיטצען קאַן. דאַסס איינע אונגלוקליכ- ליכע, איר דענגע פּהרטע — וויבס- פּעריאַן איינע אנציינע קישטאַטטע דאַט איינע פּאַלבען קישטאַטטע איינע וואלבע דיא פּאַלבען איינער וואלבען אנציינע נטסט קמטטט. טיט בעריטען טיט אך איך עריואר- נען, ווילבע שאַלבע פּאַלבען דיוע ואַע פיר דיא אספּנשאַלבט הוזע האבען קאַן. ווייר דיא בעפּעדע- טע אינטערוטונג ציינען. דאסס איינע שטראַבאַרע האַלבונג נישט פאַלבענע קאַן ווייר דיא קאַוועלי- כע אייטשפּאַנטע ווידרע. דאַן ווייר דיא קאַוועלי- ריע, ווען וא דיפּענגען, דען אַלטשע אנקלאַנע ערהאבען טיפּ- וואַלבע אינטרקטע האבען, דען האנדען דער שטראַבאַרע קיינט ראַטען — (צוישטימונג דעמטם). איך בישטע, מיינע אנטיאַרט צור קמטטם- נם צו נעהטען. (ויפּך דעמטם: ווייר נעהטען דיא צור קמטטם!)

* * *

מאן ווייר לייבט איט דיפּער אנטיאַרט דעם ייבטצוינטטעם טטטעהטען קאַנטן. יער דער הויפּטשטאַדט אין דיוער אינטרקטטיבע איטט נאבדעם דיא מאַרקטן אלם אינגלקקליכע אידרע- נעפּידרט ווייבספּציאַן בעצויכטט ווידר. ווער דיא אידרעפּפּידרט האט, דאס צו ערטטטלן איט וואבע דער אנטשטיטטן. דיא עם אוך אן דען מאַ. פאַדרעדן ווידר. ווער בעציאַבט דאַביא מיט- נעייטער דאס.

דער אבנאַדרעטצער נידבער ווא ווילבעם- פּעיטטאַנדילך פאַן דער ערהאלטנדן אנטיאַרט אלבלם אנדערע נעהר. אלם ערפּייט. דיא קראַ- לבער ראַללע דיא עך אן דיוער טטטעבצענן וא

נעשיכטע דער ניערען ציט.

(121=טע פארשוועזונג)

דא אין אלגין פאַרזינען שייא אַ ציינקונג בעאמטע מיט דער נייאסטען שוידונג דאס רעגירונג פיהרטען אונד דיא וואלקי איבערוואנדטען, אונד דא איין נייאסר שוויל דער בעאַלקערונג אין דעם פאַיודנונגען טראט וויילקלוד דיא ציידשטונג בעווסטסטע, וא וואר עס ניכט צו שוועוואנדען, דאסס דיא אבשטימונג איינע הייצע מעהרהיים (אינער 8 מילליאָנען) פיר דיא נילץ דע, נעגרונדעטע ציאנג, וויינשאַפט זוך פּלוזוס נאַאַלאַנען דורך מעהרערע מאסטרעגלען, בעזונדערס דורך דיא קאַנסקאַציאָן אינונס נראַסטען מהיילס דער אַלטאַנסשטן בעזוצונגען פיילע נעמפּפּרעכט, וא וואוסטע צו דאָך זייער הערשאפט). וונלכע זיך אויף דיא וויכאשטיגן דער אינטע אונד דער אינריישטרבעפאַלקערונג שטיפּטע, דורך פּרייש־נכונגן באלד וא צו בעצאָהלען, דאסס צו אים זאַכסער 1852 אונטער דער צוישטימונג פאַן מיללינגען זיך אלס ערבלינגן קאַוזער מיט דעם נאמען נאפּאָלעאָן III. פּאַלאַציזן פאַנגען.

דיעזער שריט עירנעט מאנכערליא בעדענקען דער אלטען האַפּ, וא דאס דיא מיסען נור צאַנצירד אירדע אנערקענונג נעווארהשן. מאן פירכטעט, דאסס אינע וויערעיזאַנאטע דער נאַפּאָלעאָנישען אַלישיק ציאַלען וועלדע, אונד אַבייאַל דער נייע קאַיזער פּעיזיכטיגט, דאסס „אס קאַיזערייך דען פּריעדען בעדייט", וא צוייפּעלטע מאן דאָך, אַבּ זיין וויללע הינריכטונער שטאַרק נעגינ זיין וויידע. אים דעם אנדיאנגן דעם העגרעם צו בעגינגע.

דיא האַפּ שלאָסטען זיך דאַהער עגן אנאַיאנדער אן אונד בעווייזוגן דעם קאַיזער אינע קאַשע. וויללע בייא אַללער האַכּהיכקיט דאך אן מאַנכער בעגרעזונג וואנר אפּפּלעטציערט ווא. וועלכסט שאַפּסט פיזס IX. ווי־ כער אידם זינע וויידע־אינזוטציונג שרעאנקטע, וואר ניכט צו נעגינגע, צוי קינאונג נאך פאַיז צו קאַפּסטן, איין דעם קאַיזער בעווינרונגען אים דיא האַך אינער פיזי, צאַפּסטן פאַן סיסטעלכס נעפּלעטש וואַרין פּרעגרעכן, דא זייכסע ער אינער שאַנגן שפאַנזירן, דעם פּייליין אַ ווי שיע נ פאַן מאַנטוא, נאַכדן פאַן טרעבא, זיינ דאנד אונד עריקלאַטש, „דאַס פּראַקטיך זינע בעצויהונגען צו דען אדשן מאַנאַרכיזן פּיעלטרער דוך אינע אַפּפּנע פאַלשיק, אלם דוך פּרעבינונגען פּעפּששעלן מיסטע, וועלכע נעאינגע וואַרען, אן אינע פאלשע וכקרהיים צו וויענגן אונד דאס פאַוויינע. אינשרעכעכן אן שפּעלע דעם פּאַלקאַנשטרעכטעס צו יעש. צען, אוין האַפּטען דיא פּרעגרן פּרינעפּסנגן פּראַנכרייך קיין נלוק נעבראַכט."

דיא צוויילעטע דעם קאַיזער פּאַר אם 29. יאַנואַר, דיא קרוכיכע מדוואונג אם 30. יאַנואַר 1853 שפּאַטען.

אינדעם וואלטע דער קאַיזער נאַפּאָלעאָן, וועלכער בייא נעלעגענהיים וויינר פּעפּאַלונג זיך יערכטט אלס אייגען „נעפּפּראַכטיגט" בעציונגע האַפּטע, נאר באלד נ נאַטצענדע נעגנוטוואונג ערהאלטען.

(פאַרטעצונג פאַלנט.)

פּאָלִיטיק.

איס דער שרעקלעכסטייט

דער עכטסטן פראַנצאָזישן רעוואָלוציאָן.

(4=טע פארשוועזונג.)

אינזויפערן בלישטע סע אין דען אונטן דעם יונגן שרעמאָ.

„נוסואנגן זיא — ריפּ עי — דיוועס נישאַפּן אַך בין הונדערטפּאַוזנד מאָל עי אין דער ראַנ, אוי, דען ביזוער נוכנן דיא רעיאַליזיאָן צו שישען. עכענוא זיא אידוען נאַכער, וועלכע ביזוע פיזוער אלעי שפּעי מער אַם אונווילליגן דעם פאַלקס שווער בעדראַכט זינד .... זיינן זיא מיין, מין ווייב — איך בין אן!"

פּרייליין פאַן אינאו וואלטע אידען זינגן ניכט מרוינן אונד זיא פּרעו כפּע עס נאר ניכט. דען פאַך ווייר דער בנעגעדע קינגעדען דשעכאן צו אינשרעכעכן. דיוועך וואוידע פאַם שפּוילטשיזיען אונגלינעם נעפּיישע אונד פּוזר פּאַרט:

„זיא לייבען דען מאַן ניכט. דען מאַן אידנן אין א הויר קינדהיים בעשטנכטע. אלם אידע מישטער נאך לעכטע. נשטעזעדען זיא עס דעם מארקוי! ער איוש אין צו נשטר מאַכער. אים זיא נגנן אידנן וויללען צו שרי, חייאַכען. איוש אינאַל דער נאַ עיינקקנוויזיון, דאַן שפּרלע אך טיך דעם עהמאַלינען אבערשפּן פּוליי בעיט אלם זיין שוויעניזאַן אונד אלם אַלקספּעריטע, פּרינן לעאַאַלד, דער שוויעראַכן אינע- דעם קאַוועי-אַנאַנם, אלם קראַנפּרינן איוד טהראַנפּאַלגער פאַן באַירן בעשטעטט ווערדן.

* * *

אין פאַריער בלאַטט בייטגט דיא אנדערבא- דע מעלדונג, דיא טרקשטן העוקונג האבע ער- פאַהרן, דאסס אס טערריין-אונ־ארן אוך נרוער דעם בעלגער פערטאַנעם, טיט- דאוויטצא טילטאריש צי בעפּעסטונגן זעטצען, אונד צו בעפּעסטונגן בייא מיטראַיוטצא אנגאַרדעט, אים דעפּסען בעשטן פיר דיא טרקיא צו זיכרן. — מיטראַיוטצא איט דיא עדשטאַצאן דער אייט- באהן פאַלאַנין-מיטראַיוטצא. דיא בעזעטצונג דעם לעצטערן אַרטעם, דוך אפּטערדינ-אנגאַרן ווידרע, ניכטם אדרעטם אדם דען פּאַרטאַרש אויף פּסאַלאַנקי בעריטען. דיא נאטצ נאכ- דיסטן טראַטצ עדאך דען שטעפּעל דער אינייאר- שוילוקיין אן זיך.

* * *

דיא פּראַנצאויטש טיונסטערי- קרוינ דוערטן פאַרט. דאך ווייר פּעזוכטען. דאסס פּרעגרעסינגרה שאן אם מאַנטאַנ מיט אירעם נייען מיונסטערין פאַר דער קאַמפּר עשטיגן ווידרע. דאם הינפּאַי- טערפּסען רישט דאַרן. אב קרוינפּאַיטפּער בולאַנשטע. דער הויכאים דען קרישע מיט הייטפּלאַר אנטפּרעכט אויך אן יאם נייע מיטי- טערים אינפּאַמפּן ווידרען ווייר.

* * *

דיא אַרבייטער-אינוידן אן בעלגין ווידשן דען בראַקטער אינער נראַסטן נעפאַרליכן אי- בייטער-דיואליזיאן אן. אן נאַן בעלגין ווידרן אלבייטערפּראַנטלינגן אנגעלאַנט, ווילבע אינע אלנעמיינע דער אלבייט פּעפּאַסטן.

Kinesem-Lose

קינטשעם-לאָז

fl. 10	11 לאָז נור	áfl.	
„ 5	„ 6		

הויפּטטרעפֿער באַר

50.000

גולדען.

Lotterie-Bureau des
Jockey-Club: Budapest, Waitznerg. 6.

פּראַנץ יאָזעף ביטטערוואַסער.

דאָס בעסטע אָפּגאַר בישטערוואַסער, אינשטער דעם נאָמען „פּראַנץ יאָזעף" אויפֿן פלאַש. צו מיפֿן ענגראָס אָפּ דעם בעזיצער.

Moritz Hirschler, Budapest.

ברינגער שטאָפּפּ

פֿיר אירגען עקנאָשען

זאָמעראַנצוג

אין קיפֿאָס צו 3.10 מעטער, דאָס זינד 4 ווייטער עלען, יעדע קיפֿאָ אום 4.80 פֿל. אום פֿיינסטער, אום 7.— פֿל. דום אַבפֿיינסטער, אום 10.50 פֿל. אויס

אלערפֿיינסטער עכטער שאָיאָלע,

זאָ ווייא קאָמפּאַרענג אינר אינצרציקתישאָפּפֿן, זאָ אויך ווייטפֿאַרט פֿר שטיק 4 פֿל. אינר 6 פֿל. פֿרוינגרעם זענען נאָכנאָהמע דעם בעסטאָנס דויא אלס רעכל אינר פֿאַריך בעסטענקאָנגט

טוכפֿאַבריק-נידערלאַנג

SIEGL-IMHOF in Brünn.

Ferdinandsgasse Nr. 35.

ערקלארונג. יעדער קיפֿאָ אום 3.10 מטר, לאַנג אינר 136 צם. בריים, דאָטער פֿאַלקאָמפֿן זענען נענוגנד צוים איינען קאָמפּלעטען הערזנג צו.

דויא בעקאָנפֿט פֿאַרזיכפֿאָ אינר בעריימדע לייסטונגספֿעהיגקיים אבניגר פֿירמא בינם דאָטר, דאָס נור דויא בעסטע וואָארע אינר נעניא נאָך דעם נידעריגסטע פּרייז פֿאַרקויפֿט ווירד.

דא יעמאָס זעהר פֿילע שוויינדלנגפֿירמען אינשער דעם מאַשער „בינגער וואָארע" אידר אונזוטזן מרי-בען, פֿרוינדעם דעמזנזנענען אבניג נידערלאַנג מיסטער נראָטס אינר פֿראַנקא.

MATTONI'S
ELISABETH SALZBAD
bei Budapest (Ofen)

Eröffnung am 24. April.

Indicationen: Bei Erkrankungen der Därme; allgemeiner und Abdominalplethora, Leberleiden, Hämorrhoiden, Hypochondrie, Fettsucht, Gicht u. bei Frauenkrankheiten.
Ord. Badearzt **Dr. J. Bruck** (Vigadó-tér 1. Assek.-Palais). Gesunde Lage, billige Wohnungen. gute, Restauration. Reger Omnibus-Verkehr mit der Hauptstadt von 6 Uhr Morgens angefangen. — Besitzer: **Heinrich Mattoni**, kais. Rath.

וועגען מאסענדעמאָלירונגען

עבענערזינר 1. אינר 11 ששאקק האָטער הייזער פֿערקויפֿט איך

שטוינענד בירזיג

בימאטריאל, דאכשטוהלאדזן, ריפּשלר, בימען, בערטשער, לאטטען, מעטירצע הונ; דעשר דאסקלעטן אי. אינאמאנ פענסטער מיט אחנ שפּאלטען, מעטירצע הונדרטע צימטער, קובלן, שפּיין, טאפּעטען, אינר סאמ; שהורען, אין אינר אויסוואנדיג נעווארב; שהורען, נאנג. אינר פענסטר-גיטשטער, ברינגען מעלהויפֿער-פלאטטען, מהארץ אינר אבגלהויפּט רע אים בייאמאנ אינשטאנענר אישטיקל.

Näheres in meiner Bautischlerei und Baumaterialien Hauptniederlage

J. SOMMER,

Budapest, VI., Waitznerstrasse 51.

St.-Lukasbad, (Ofen.)

(Heisse und laue Schwefel-Thermen.) Die reiche Fülle der Naturschätze, über welche das **St. Lukasbad,** auf seinem ausgebreiteten Terrain gebietet, begimnt eigentlich erst jetzt die Herren Aerzte und das Heilung suchende Publikum lebhafter zu interessiren. Jedoch nicht allein der unerschöpfliche Wasserreichthum ist es, der staunenswerth genannt werden muss, sondern auch die verschiedenartige Zusammensetzung und Wärmegrade der zahlreichen Quellen, welch letztere von 21° bis 50° R. variiren und 1.168.473⁶/₁₀ Kubiktuss Wasser in 24 Stunden liefern. In erster Reihe möge das wichtigste Heilbad des Kurortes: **das Schlammbad** (Moorbad) genannt sein, welches über seinen Quellen erbaut, ein 840 Quadratmeter grosses, dachfreies Spiegelbassin und 138 Kabinen besitzt, und gegen **Rheumatismus, exsudative Prozesse, Gicht, Erkrankungen der Knochen, Gelenke und Drüsen, Ischias und Syphilis** mit grossem Erfolge benützt wird. Wir glauben hier bemerken zu sollen, dass die aussergewöhnliche Heilkraft dieses Bades auch bereits von den hervorragendsten Fachkreisen des Auslandes die verdiente Würdigung zu finden beginnt. Die lauen (21° R.) Quellen liefern ihr Wasser in die sogenannte **„Gross-Vöslauer Damen-Schwimmschule"** und in die **„Gross-Vöslauer Herren-Schwimmschule"**, welche bei **Anämie, Bleichsucht, Hautkrankheiten,** und hauptsächlich bei Nervosität die günstigste Wirkung hervorbringen. Mit diesen beiden Schwimmschulen stehen die beiden **Dampfbäder des St. Lukasbades,** (separates Herren- und Damen-Dampfbad), welche in ihren Bassins die verschiedenen stark heilwirkenden Thermen enthalten und von denen ganz besonders die **Alaunquelle** hervorzuheben ist. Die Dampfbäder sind in einer Weise eingerichtet, die Eleganz mit den wissenschaftlichen Errungenschaften der Neuzeit vereinigt. Das **St. Lukasbad** besitzt ausserdem noch in grosser Anzahl separate **Stein-, Marmor-, Porzellan- und Wannenbäder.** Wenn dann noch das den Armen zur Verfügung stehende **Volksbad** hinzugerechnet wird, so stellt sich die Anzahl der in dem ausgebreiteten Bad-Etablissement in einer und derselben Stunde zur Heilung und Erquickung Raum Findenden auf 1100 Personen. Bei den Kondukteuren der Strasseneisenbahn-Gesellschaft können kombinirte Karten gelöst werden, die 50 kr. kosten und zur Fahrt tour und retour, sowie für jedes Bad im **St. Lukasbade** Giltigkeit besitzen. Den p. t. Badegästen stehen schliesslich noch schattige Spazierwege und Ruheplätze im grossen Parke, gute Kurmusik, ein 48° R. warmer Mineral-Trinkbrunnen und eine gute Restauration zur Verfügung. Wegen Wohnungen beliebe man sich gefl. an die unterzeichnete Direction zu wenden.

Dr. Arthur Schwarz, ordinirender Badearzt.
Die Direktion des St. Lukasbades.

Grabmonumente

דיעזענגען, וועלכע דיא טויערנג פֿפֿליכט האבען, אידרען טהיירן דאהינגעשידנגען נראבשטינע צו זעטצען, עמפֿפֿעהלען ווייר אונזערע אים נאנצען לאנדע בעסטע קאנטע נראבשטיין-פֿאבריק. ויא ווייר אינר 2000 נראבשטינע שטעטס פֿערטיג אם לאנער האבען. וועלבע צו דען בילליגסטען פּרייזען צו האבען זינד, אי. צ.:

ראָטהער מארמאר פֿאָן 4 גילדען אייפֿיראָטס. שלעזישער בלויא-נרינער מארמאר פֿאָן 18 גולד. אייפֿיראָטס. נראניט-מיינט אינר פֿארפֿיר אין פֿערשידענען פֿארבען פֿאָן 60 גול. אייפֿיראָטס.

Monumenten-Fabrick der

ENTREPRISE DES POMPES FUNÈBRES

Budapest, Kerepescherstrasse 68.

דיעזעלבע אכצעריטמט פֿערנער דיא אויספֿירונג נראָסער נראבדענקמאָלער צו נאָר אינזעהן אדער פֿארצייכנונגען פֿלאָנען.

פֿיר קאָדרעקטע נראָווירונג אינר עכטע, דויערהאָפֿטע פֿערנאָלדונג ווירד נראָנטירט.

אויפֿרוכטונג אי פֿערנראָנג פֿאָן

מאָראוואסער

פֿאברוקאנט

Dr. Eugen v. Wagner.

Budapest, Soroksárerg. 96.

בעסטעם מאָפֿעל -אי. עקספּרעסזנפֿטער-אנק.

דאָס בעליבטעסטע פֿאטערלאנדישע

ווייראוואסער

אויס דיא

מאָראָער אָנגעם קוועלל,

וועלכע ניכט נור אין בינצעקרייזען בער עקס, אָנדערען זיך אויך דען וועג אין דיא האָנען האכפֿעקוריזע באהנען.

זר. ק. אי. ק. דאָקטיר עקצהרצאג אוקט אינר זר. מאָרמען, ק. מילאן פ. פֿערבינן דיעזע דיקע זויראוואסער אים דעצעלאָפּי; נעם מאָפֿעלנעראנט. אין האָנפֿאָנזינאָפֿעל, אלקאליזדיע, יענפט אין זיטע, זאָ ווייא אין אינזערעם פֿאָטערלאנדע בעיזפּיל עם ווך אים אלנעמיינען אלס פֿראָנצוזאָזיזם

הויליבטטהל נענען דיא באלנא.

אי פֿייטר פֿלוננ שטעפּט צו האבען אין אלנרן אפּאטהעקען-לייפּצאָנ.

Budapest, Elisabethplatz Nr. 1.

מיט זיין נענאָפֿען עפֿפֿייס זיך דיעזעס וואסער וויטפֿערבייטפֿטער בעלעבמאיס.

אנצייג.

נעפֿרייטנט פֿירמא מאכט דיא האָפֿליכע אנצייג, דאפֿס זיא אין אפֿטיקאלנער עפֿפֿענפֿטע, עגנרא עם ענדפֿמאל. אללע אירבייטן אין דיזקקוראפֿן וועדרען בילליגפֿט אויפֿנפֿיהרט. מאפֿטיקאקקע אינפֿנעם מאָ-ריקאָ, זאָ ווייא אללע אין דיעזע בראנש אינשלאנענדע אפֿטיקעל וועדרען מאָליר אינר פֿינקליך אויפֿנפֿיהרט. סראָווינצוואָרראָנג וועדרען שנעללפֿטענס עפֿפֿעקטואירט. שפּת אינר וויא נעשפּראָכען.

פֿערטיגנג נעשאָפֿטפֿ- ווא קאָירבי-בער אין נראָפֿטער אויסוואָהל. פֿערטיגפֿ- אינר נעשאָפֿטפֿ-שטאָפֿילין אינעגעם מאָטריקאָפֿ.

האָפֿטפֿטונפֿאָלר

Dukatenzähler & Blödy

Budapest kerepesi-út 41.

פֿאָן ז. קאָיזער. קאָניגר. מאינפֿאָפֿ אפֿטיקרייב. אינגאָנג אינר פֿאָן ז. מאינפֿאָפֿ דעם קאָנג פֿאָן בלינען פֿרייוולינגרט.

קעלעטיס ברוכבאנד,

שיצט זעלבפֿ דען פֿרוכבאנפֿאפֿטפֿנפֿטען אונר פֿערפֿאָנפֿטפֿען שארען, מיט צוויייא פֿפֿאָראָנען וועלאָנפֿטען (צום אבויצפֿטען) אונר מיט בריכפֿיטצער פֿרוינרען. שיצט דען שארנקאָפֿטר אונר זעלבפֿ דאם ברוכבאנד נענען שווייס, וואָרוך דאם ברוכבאנד אימפֿטר מיפֿקקען אונר יין ערהאָלטען וויזד. איינזיצט פֿאָן 6—12 פֿל. דאפֿטפֿלפֿ פֿאָן 12—18 פֿל. — בריכבאנדער מיט אָפֿר אחנ פֿרדער פֿאָן 3—6 פֿל.

עלאפֿטיצם ברוכבאנד (אחנ פֿרדער), אויך אים בעפֿט פֿ-אנפֿאָר, זעהר שטיינאם. עבענפֿאללם מיט ש ו ו י ס. ש י צ צ ר פֿרוינרען, פֿיר ניכט פֿרנאנ-לאפֿטנפֿצ בריכע זעהר עמפֿפֿעהלענס-ווערט. איינזיצט 6 פֿל. דאפֿטפֿלפֿ 12 פֿל.

J. KELETI

k. k. privilegirter Bandagist.

Budapest, Kronprinzgasse Nr. 17.

אראָצלבפֿם נוטאבפֿטען: מיינע פֿאצינפֿטען בענפֿצצען זיים לאנגרער צייט מים דעם פֿאלנפֿם בנפֿטען פֿרי-פֿאלנ דיא באראָנפֿטען דעם הערן קרפֿטצי, דיא זיך זעלבפֿם בייא פֿערפֿאלפֿטען איבעלן אויפֿנצי-כנפֿטנט בעווארהרטען עפֿצ. עפֿצ. דר. מ א ק פֿ ה י ר פֿ ט. פֿ. אראָצ אינר כיוונג. אראָצ דעם הויפֿטפֿאָ-פֿטען-שנישאל אינר ק. ק. מיניפֿטעריעלאָט.

נעהן. קאנצעלירטעהן א. ו. ווי. וויא וא עכהן דיא צייט אן אירא־נאנאיר פאנהנדער מיהדל מיט דר בראנטע. מאהם מוטהדלמאהן. צוריק־בעזאל פרוסאהרא. מאהם פאפיר (ההם סיפ דצל). אדאלף קרעמיהר. מאהם מאנופאקטוראיר. האנא־פאנהנדער נעהן. לוטשאנאנא. וועלכהן חהדוט. פראנקהל. פילסנאן. מוהן. הוקעם. לאוי אוד אהרעיע מוהר. דיר נעהנבעפאהרטער. רע־שפהנפאהן פיר נעהנאפאהרטיפר. האנ דך אוס דיא פערטפהנען רעלאנאהן שטהנאהנען אירפאהרטאהנען נהכה צו קהמפהן. פר דאהך וועהרע דהפאהרטיר. נאר אהרפהאהך זיין. פר מיהם אוי־פאהרטיהר אוד אהנע יעהע פאהראנגהפאהנפהרטיפר בירפהנפהן. אם בהפפהן איהם עם. וויהן פר טהאך־קהנע דאהנהן לעפעהר. אהנע יעהע צוהאהנ אוד בירפהנפ אים אינהעם. אבער אוד אהנ יעהע וועלכהלכע אינפהלאפפהנפ. וויד פינהן אין דעם אינ פאלהנפהנדהן בהפ לידהר וא מאכהפ. דאם דיהן אנאפהרפהנהן נהכה וועהפפהרפהפ. וועלכע מאן בהללהנפהנהן אן אהנ ההפפהרהקר צו שפהללהן בפרפהפהנ אהפ. וואהרפער בהישפיעלפ־וויהך דעם להנפהן אוד שפהרפהן פהפהלואהפ 19 וויהן פיה אפהפרהנהן אוד בהקאהנפהן אנהקאהנפ נפהפהנ וועהדהן. וועלכע עהפפ אים פאהרהנהן אהרפ. (אים אהלאפ דעם ההפרהפהר־הרינהן פאהרפפאהנפ דעהנפ פילאהפן) אן אהר צייטפ צו לעהן וואהרן. פהזה דער פעראפפפר דיא תלהדהשן קאהאהן ר' פהרפי. בהנהדיקפ. ר' משה סופר אהר ר' עקיבא איר אללע צואהפ־פהן אן קרם 13 וויהן אפ. פראפצדרם פאן אההנפן פהרפה. פיר פהדר דעם וואהרפן. הוהפהלכהן. בע־קאהנפהן אוד אינפהקאהנפהן צו בהישפיהנפן וואהר.

אם אהרהנפן וואללהן וויר עם נהרהנ אנהר־קהנפהן. דאפפ דאם בוה. פאן דעם הער דיא הערע אזה דורך נפהפפפפהנפהן פאן. אנצהיהנדע שילפ־דערהנ אוד שאנ. וועהר אוללאהנדע אוישטאפ־טהנ דך אוצהרהנפהן.

„Oesterreich-Ungarn im 19. Jahrhundert."

נפשילדערט פאן מ א ר י ן ב ע ר מ א נ ן. מיט צהיקא 250 אללוסטראציאהנפן. פאהפראפפפ. אנפפהפן. פיהרהן אוד פהנפהפפילדערן. א. ו. וי. וואיא 8 פאהבהדרוקקבילדערן פאן הערפאהרא־נפרהן קהפפהלערן. אן צהיקא 30 לעפערהנפן א 20 קר.

פאן דיהפם דיא אללהוהפהפ אנהרקהנפפפ פיה־דערהן וועהרק זהר בעהיפהפ דיא לעפערהנפן 1—4 ערשהיפן. הם מיפם דאפ בהשפערפהן דעם פירפאהפפהרפ: אינ אללהפפהן ערשאפפפרפ נפ־שהפפ אפפהרפיר־אהנאהפפ אם נהצהרהפפ אהרהנפערפ צו לעפפהן. אינ פולקפהפ אידע נפנאהפפ וועהרדהן. אוד דיהפעלפ צו אינפהנפ־פהרפפפהנפ. אינ פולקפהפ אידע נפנאהפפ וועהרדהן. אוד דיהפעלפ אינ־פהרפפפהנפ. וויד נהיהפם מיט בהפפיהרפיהנפ אינפנאפפהן וועהרדהן. דער לעפער וויד אנפאנפ אן דיא בהפפפהרהפהן אינ־דער וועפדע דעם אהרהנהרפרפ אינפפהרפ. פאן דעם מאפהנפהפ אן. וויא מ א ר י א פ ה ר ע ו י א אוד אידר פהפפהנפפהפ־פער. ואהן י א ו ך ה 11. דהן נהרהפ צו דעם הויפהיהן שנאאפפהנפפילדפ להנ־פהן. דיהעם פאללהן שילדערהנהן דער אינפהרקהנ. דער נהאפפהן פראנצאהפהפ אוך דיא נאפפהנפ־אהפ. אוד פאללפילדפהן. דער ההפפרהנהפ־צייפ ל ע א פ א ל ד 11. דעם פרפפהן פריפר־שאפפפ - בהרהפפפהפפ צוהפהפהן אנד פריפפהן. דעם הפפערהנהפאהפפרהפפ פ ר א נ ך 11. אינ דעם בהפהנהפ דער פראנצאהפהפ דיא נאפפהנפ אן. וויא מ א ר י א פ ה ר ע ו י א אנד אידר אינפצייפפפפער ואהן י א ו ך ה 11. דהן נהרהפ צו דעם הויפהיהן שנאאפפהנפפילדפ להנ־פהן. דיהעם פאללהן שילדערהנהן דער אינפהרקהנ. דער נהאפפהן פראנצאהפהפ אוך דיא נאפפהנפ־אהפ. אוד דיהעלפ פהפפהנפ. דער לעפער וויד אנפאנפ אן דיא בהפהנהפ־פהן אן דער וועהדע דעם אהרהנהרפרפ אינפפהרפ. פאן דעם מאפהנפה

נעווארל-גיבערגאר. ג ו ר ק א. איידר דעמאכטס וויינ אינשפעקציאנסריים אן דיא נרעניצען דער וויכטיגל-פראוויזין אנטרעטען איר היימאכלוך דיא ניא איכנעפיהרטען בעפעסטיגונגען אן אינשטיין נעהמען. פיר דאס רוסישע מיליטאר-אראר ויאר-דען אין דער לעצטען צייט ג ר א ס ע ר ע מ ע ל - א י נ ד נ ע ט ר י י ד נ - ל י נ - פ ע ר ו נ נ ן ען אויסנעפיהרט. אין דער צוויטען האלפטע אפריל ויאהרען אן דיא מילימאראמאונע אן סאלדאטן אנד וואלהינען 80,000 מטשטויערט (150,000 קאדעטן) האפער אבטולעפערט אונד יעטצט ויא ואהרשיינליך 40,000 מטשטויערט מעהל אינד 50,000 מטשטויערט האפער בעשטעלט.

(ד י א ק א ו ע ר י ן פ א ן ר י ם כ ל א נ ד) האט דיא אבזיכט נעהאבט, צו איהרער עראלטונג דיינר נאך ו י נ נ ע ר נ ן צו נעהען אין דאס מיטרערע וואכען צו פעריווילן. אלם דיעם בנקאנגט וואהרד, בואילטע וך בראן פ ר א נ ש ע ט ו ר, אין שוואכער דער ראטי-שולדם. דער האהען פרייא וינן אין ויעדרם אם ראנד נראנד נעלענהען הערהרלינבן פאלאסט צור פערפיגונג צו שטעללען. דיא קאיזרין עריינערטע דאכט וין דאס אונרבוהען דאנקער אנגרפאל אונר פיר דען פאלל, אלם וא וויכלקיך נאך וינערע ראטמען זוללטע פאן דיעזעם אונרבוהען נעבריוד מאכטן וידרד. וא וידרד דיא קאיזרין פאן יוסס-לאנר אן וינערע, אונטער וידישעם דאכט וואנען.

(צ ו ר ו ה ל ב ו י נ נ ו נ.) אן נ ו ר ט א הויפט אם לעפצטן אוגוסט דער דאר-טיגע אבונארדמטע פערלור ל א ט ק א צ ו דען דעפנושאפטפערזוכ פאר וינען וואהלרען. פר ראטן אונטר אדרעסע: עם אזט אין נאפפטר אידרטהום, וינן מאן אזט דאכט דיא נעווינארטיגע רעזערוינג פיר דיא א י י ס ב ר י י ט נ נ ג ד ע ס א נ ט י ס ע מ י ט ס ם ם פעראנווארטליך וי א. ע ר ר וויינט דאכט דיא רעזערוינ אללע נע-שעללטען מיטגליידר אין פערהינדרען, וועלכע דיא נעזעצ שטראפנט צו פערהינדרן. וועלכע דיא נעזעצ'שאפפלונג אדרינט אויסרלצן קען אננעזיכט פיינדען שטארקן אוסלאנדס פרעסע אין בעזוג אוף דאס אנטיסעמיטישע פערהאלטען פרעמדר אין בעזוג אוף דאס וינן וויר ענען נראר דעם פארטיסטעם ערפרייכט דאכטן וידרען וי ר ען פעראנווארטליך פיר דען פארטיסטעם אין דען הויליגען פאלקס. וין טרייפס פעסטראלטען אן דען פרוטן וינטרר פון 1848, אן דעם פרייצוג דער פרייהייט, וועלכען אוך בריטפרלקרען וא פעריטיכען וויירד. דיא קאזידאטר ראלד א ט-ו י א ש ס דער בעריכט אן בעזירקען קאזי-דיסט וויירד, וואהרד נעפטטרען אירד אן א ל ט-א פ ע ן פראקלאמירט.

ערזיהלטן וינרדען. דער קאזידאט דער לינע-ראלען פארטיא דעם וואהלבעזירקעם ח א ד-ש א נ ה. שטעפאן ב. ו י א י נ ט ש, בעריוטיט אם 15-טען אינר 16-טען ד. איינן טהייל דיעזעם בע-צירקעם, אם וינע פראראאם-רעדע צו האלטען, אן ועלכער ער דען אנטיסעמיטסמוס אינר דען האסנרהאפט נעטטיערטן פערפרטרהלטע. דיא לינראלן פארטיא-פרוידינט מיטטיילטע, דאס דער נעזעניארטינע אבנארדנעטע לוזוינ ק ר י ם אן דיעזעם בעצירקע נינט מעהר אלם קאזידאט אירפטרעטען וואלטע. דיא פערזאמ-לונג שפראך דעם אבנארדנעטען פיר וינע בוהנ-דיינע טהאטנקרפט דען דאנק אוים אינר אבפרוזנדע-טע אהם דורך אינע דעפטאציאן דאס בעטרעפ-פענרע האנקפס-פראטאקאלל. — נעפטטרן העלט דער אבנארדנעטע דעם 6. בורגאפפטטר וואהל-בעצירקעם (מהטרעפטפטאדט) דר. פעטטר ב ו פ-ב א ך. פאר אינער אינטערדעפטלרך צאהלרינ-בען צוראדרינאפט וינען מיט פינלעם בינפאלל אינפנאמטנען דעפטוואפפטסטרינבן אן וועלכעם עד וך אוך אבער דען אנטטעמטמבם אינטר-טע. דער שטאאט — ואטע עד — רוהט נינט אוף דען שולטנרן אינצולנר קלאפטן, וואהרנ אוך אלע דאבען דעמטע אוך פפלינבטן. הינטע אוט אן דיא ואהרע דער נינאמטנן נאבינן אהנ אל-טעטיער פאן קלאפטן, קאפפטאן אוך שטאפט, דיא נראפטן מאבט נעדעטנלנט: אבער דאס טיקקואל דעם שטאאטע אוך דעם פאלקטואהלעם צו טנטטרהן, אוהעם וא אהרע פאלקטואהלעם פערטרעטער פרייא וואהלט. וויר וער קינע נראפט נאבינן, וינער בירינר מיטם אין טוערעם שטקק ארבינם צור עראלטונג דעם שטאאטפם לינפנן, עם נענטיינלנם אוך. וויר דיא אבאבנר-רונ דער קלאפטן אנטטרבנבם. דער אוט אין פ י י נ ד דער נאבינן, דאס וינ, אוט אלר בלוטבם מינ אבפרבינונ. אן דיעזעם בעצירקע, דעפטען בירינר אינ וא האהער טטופט דער בילדונ טטערטן, קאן דער אנטטפמי-טטפמם אינ קינען פרינטבארען בארען פאלקט, — נרוטארנר בארטן פרינטבארען אוך דאס אינטטיל, וועלכעם דער אבנארדנעטע לאריטלים פ. ק א-י א ט ט אן אינעם אפפטנן בריטפט אן דיא וואהלער דעם בעצירקעם דינרינאר אינבער דען אנטטעמיטמבם אינפפערר. אן דינעם בריטפט

חייפט עם: עם נינבט אים לאנדע אינע פארטיא. דיא נאך נינט אלט אוט. אוך קינע פאלטטינ פארטיא אוט: מינעם וויפטעם האט קינע אפפא-וינאנולל פארטיא וא אינפנאמטען. א דינע האבען וך נעמען דינעלבע ערקלארט. אינבבוא: דערע האט דיא אינאבאנזנקרטם-פארטיא וא ענערינט צורקקעוינען, אלם אינע וואלבע פאר-טיא. דיא דעם וויבטנטבען דער 1848-ער נעוטבע, דעמינינען, וועלבעם דיא נליבבריט אלליר פאר דעם נעטבע אינטטפרבם. פינלך נענאאבער-טטבען. דינט אוט דיא וואנאאנטע א נ ט ס ג-פ א ר ט י א. דינע פארטיא קאן אוך נינט אלם אינע פאטריאטטינ אינאריטע פארטיא אנערקענען, וא. אך האלטע וא נראראבי-פיר אינע פ א ר ט י י א דער צ ו י ט ר א פ ט אונר דער נ ע ו ו א ל ט ט א ט נ ק י ו ט אונר פ א ר נ ע ה ע ן, א ה ר ע נ א נ ו י ט-טען פ א ר נ ע ה ע ן ש א נ ד ע, א נ ב פ ר י-נ נ ן ען פ א ר ט י י-אונר פ א ר נ ע ה ע ר ו ב-ז ו ר ע פ א ט ע ר ל א נ ד. דינע פ א ר-ט י י א ו ט נ י כ ט ו א י ם דעם ע ד-ל ע ן אונ נ א ר י ש ע ן נ י י ט ע ע אונ ב א ר א ק ט ע ר ה ע ר פ א ר נ א נ נ ע ן, עם אוט בעדוינלנן, האפם וך אן דיעזער פאר-טיא אוך בריטפטלנב ענלנלנער פינטן. וועלבע, אבנרוינך פיעטטער דער דינען אין דעם פיעטטע-נינבט פערטנאהמן, לערנרן צו פערקנדנן. וועלבע ענען דעם עלאטרם נאהן ענטנטנענטנע וער. איך האלטע דאס פארטיפען דינער פארטיא פיר אין וא אינולקקלנבם. אנט-אננאריטם אינר פערפנלטנם. האבם עם וואהלך אן דער צינ וארע ענען אינערע פראאטען דינען פרראדרטען פריטבטערן עם ענטרינט פערטרעטען וויכרנן. אן דעם האבלבנן טרינבן דינער פארטיא טדייבר-נרהמן, נייטבטנם האט דער בינא-נאטינר פאלל ויינרער אינמאר בעטינען. וויא נעפאהרלך דיא טראטנקנינט דינער פארטיא אוך הינבטלוך דער אפפנטלנבן וכבוהרנן אינט. דעם הינעטער קאטינאנ אין עם צינר עהרע נינאנט. האבם אן דטמולבנן — מינ אינאראנע דעם דינאראנ-פאטאינר בעצירקע. דינע אנאנאנט פארטיא וך נאר נינט נעטינט האט: אך האפפ האבם אוך אאן א ד דער נבטטרקע. דעפטען בירינר אוך אינעדם פאלקע. וינ טרינם פעטטראלטען אן דען הינלי-פטנן ינטרדען פן 1848, אן דעם פרינצוג דער פרייהייט, נלויבנרם אינר בריטפרלקרען וא פעריטיכען וויירד. דיא קאזידאטר ראלד א ט-ו י א ש ס דער בעריכט אן בעזירקען קאזי-דיסט וויירד, וואהרד נעפטטרען אירד אן א ל ט-א פ ע ן פראקלאמירט.

מער פאר — דאם הויכט, וינען דיא, אונגלינע, דך דעם נינם וויערינפטען."

עד ערינפפ אינרע האנר אינר דרוקקפט אינען פיינר נען קונם אינ דעזערבע.

וויא בריא דער בעיהרונג אר נעם נלינהנדען אונ-נענם וואהרדע דיא פאן דיעזעם קונם נעזוקקט.

„נלענדר!" דיקע דא, אינן מיט דעם קנאפ אינ-דער מ פ ש פ ש פאן דך שפאנער אונר צור טהיר אוילענר. דיקער אר פיינ נענינפט, אם וטערפאן ער ערינפ-מען, אתע אבער דען טפורפטפטע בלוט צו קוהלן. ער וואהרד דך קינבער צוויפפן אנגלינג אונר דיא פיהר. דאם פארבען פ'פאנג צום בעטפער אונר דיא פיהר אלליר פאר דיפם נעטפער אונר וויפם מיא אללר בריאפט וא דעפטע דאבא, דאפט אללע פיבען צערבראבען, וטערפאן שפירצפט אוך דיא צו אונר עינפפ דיא בינם פפנפטער צו נענפפערינן; יא פרינפטפר פ ק פ פ אבער אינען וא אפאן פיר דיפם מיפ דער דינ-פינפפט, דאפט פר צורקקפפראנג, וואקיפ דיא דינ פרינ-נאן אפפנפע. דינפע לאינפנדע פצענפע לאקקפט דיא נינפפער דרפבינא.

„הינום!" דיקע דא, אינדפ וא דפם פרפבען דיא פיר מיפ דער פ'פפפ וטיפ. „אך וויללי אינבער אינער בע-נדפען פפוינען. וטינ פם מינ פאפער ע'פאהרינ וודרדע, וויידר פר אינ פאך דיא הינדע וערפפן, אונר אינער פא-פער ו וויידר דינפם נפטהינען. אבער אך וללי אינם דיא בינפאפונ. נרופפפינ, אן דפם עלענדפן זינפען זאהן צו בינדפן, מאקקם אינ. אונר דאפט אך אינך נינפפערפפר קנפן!"

III.

דיא צוואמפענקנפפט אים קעללער.

דפנוערבען אבענר קפרפנע וטערפאן אין נאפפנר אייטן נאך באו צוריק, וואבינא ער דען פרוסס, דיא „אפפ", אין אינגם קאן אינבפשיפפט. אינר דוך אפינן אי'פטע. דער מאינרואף וינגם פאפפנפ, דפם ארפען רא-פער, דאס אן דער שפראבפנ צוויפפן. אפינן אינר באו.

אלם וטערפאן דוך דאם וויפטאר שרפפט, דאפ ער אוך וינע אינר. ער מאבינפע דאש דען דאף אינר פראפ אין אין נפוינפנגם צופפער, וועלבעם צולוך אלם קונע אינר פפיינ צינפפער פיר דאם נאנצ הינ דינפנפ. אין ינגנפ מאדפן, אן דער אינפאבען פראבט דער בינפינגפ, וא' נבען בפשאפנפ. דינ פללבי אוך דען פוש צו פפללען, אלם וטערפאן אינפראפ. פם וואר דינפם וינפ פפינפפפן.

עבען טרינ פם 6 אוהר. וויא אוך אין נפנפנפע. נפם צוינבן, בנאבן וטערפאן: „נ נ ן א י נ ע פ א, דאי דך פיר וואהל צו. פם וויינ יפמאר העקאפפען, מיפ דפם אך אין נפוינפם פפינפנפן מינפ. וויר וועדרדן צוופפפען אן דען קללער נפהבן, דאפפען אונצפע פפינפפפ, פא דינפ בינ נינפ, וואללפפ דער אפפער נאר הינפ קאפפען, וא פפינפאפנינפ מך דאפפן דוך קאפפען אן דינ מהינ. דינ וואנפ אוהם אבער נינפם פאן דפם בעינך. דאפפ דינ אללפם פפינפאפנך? נינ וואל אפפ: דפנן דער אפפער מינפן פינינר בינ מיר אינפרפפפפן, פינפפפפפפ אין שרפקקבונפם אונרפרוק!"

(פאדטפפפינפ פאדנפ.)

דער שינם פפרבינפפנער וואוטה שפאנר אוינ דינפן ליפפפן. אבער נפייך אינפם נפנאפפפפן דוינבפהער נפ, האדפפע פר. אים האפן פפפפינפ אינהן דאם נפפינפפפפ אינר נפלאפפער דער שנינפפפר.

אלם וטערפאן דאפאן אינען וויללפפ, פינדפפ פר דך קיאפפ: „ביא דער שולפפר נפאנקקפ. דער מאנן, דער יפמפפ האהינפפפללך פאר אינם שפאנר, שינן פאפפ אין נינין, אבער פר וא' קיאפפינ וינ אינע אלפפ אינע.

„מין פאפפר!" דינף אנגלינפ.

„הינר נאנר פפ, וואפ עדפ דענן פאר?" פינפפפ דער מאפפפינ דען צינפפפרדען וטערפאן, „אפפ דינ פיר פיללבינפ נאר אינע דינער יפאבינפינפן פינפפ-דינפפן נגנען מינע מאפפר עלינפ?"

„ינפבער פאפפר!" בינהינפפ אנגלינפ, „פ אינ נינפפפ. דער יאהן דפם פאפפפע פאן נאך וואללפפ אפפפ נפוואלפפאפ דינפע פפינ אפפפפפע הללפ פ פ פפינפ-ינינפפ."

וטערפאן נינפ מיפ דען פינפפפפען אפינ.

„אנגלפנפפ קונפ," ואפפפ דער מאדפינ צו דינער מאפפפר, „וואהרם וואללפפפם דינ אם הללפנפפן נאפ דען נפהינפפן נאפנ בפנינפפען?"

„פינפפהונפ. דינבער פאפפר; אבער פם וואר דינ פפינפנפ דער מפפאפפפונפ אונר פ אך נלינפפפ, דאפפ דינ אללפפ פפינפאפנפן אן דינ מהינ. דינ וואפפ אוהם אבער נינפפם פאן דפם בעינך. דאפפ דינ אללפפ פפינפאפנפן? נינ וואל אפפ; דפנן דער אפפער מינפן פינינר בינ מיר אינפרפפפפן, פינפפפפפפ אין שרפקקבונפם אונרפרוק!"

(פאדטפפפינפ פאדנפ.)

STERNBERG ARMIN,

Musik-Instrumenten-Fabrik, Budapest, VII. Bezirk, Kerepesiut 36.

אמעריקאציאן, אונד נראמסעם׳לאנער מאן שטרייך-ינסטרומענט בלאז-אינשטרומענט

נור אין פארצילכער קוואליטאט.

נייא ! האמאניאומפלאמען מים 12 קלאפפען, וואס אננעמחמט מאנע פיר יעדען-מאן אן יונג אדער אלט, וואס וועריך צו שפילען. פריים 2 פל. נאכפפעם לאנדי מאן אריפאנע הערמאמאנים׳ אפמאנים סימפאניאן אונד דרימן נאפען, וועריך מאן אלע מוזיקקונפנסיכם יערעם בלילבינע ששיק שפילען קאנן, וואר נעמיינעע פיר הויז- אונד מאנצאנפשראלפונגן. אללע נאפפונגן שפיפמפפיכען אונד שוימפפיכען אינד אוקאדי-זינגאלע פיר וואנגע.

נאפפע אללפטפריש קאפאלאנע מים צייקא 800 אללפפראצ׳אנען אויף פראנען נראוים אונד פראנקא, אבער האמאניקא אונד האמאניאם מעאראפ אללפפטפריפט פריזקוראנטע. ר עפאראפטורע, שנ עלל אונד בילליג.

וויכטיג פיר רעזאריע-פאכטער.

הום, שלייאוויטש, טרעבער, ליקאר אונד עפפנ- ציימם מאן אלע אפפארפאט בילליגפט מיט רעכ עפפנ- צען אונד אפהאריפשען אלען מאן

ארנאלד וואטערייך

בודאפעפט, מאבאק-נאפפן, נעגעאיע- דעם אייט. פעפפעל אבפעירע פערבער: הויזענבלאט, ווייבאקעפט, גלי- צערין, עגפזיירונגפזולווער, מיפטער נעגען אללע וויינ-קראנהיטען עצט. פערער: הום ערזאפ אונד צישראנעגאפ פיר נאוע-פילונג. דאנן: מינט, גלאנצוויכפע, וויאשבלייבארב, מאבאלזירע אונד כאבאלקאלם. פייזקוראנפע אונד מאניפולא ציאנפביכער אין אללען שפראכען נראוים.

Philipp Haas & Sönne,

Budapest,

empfehlen ihr reichhaltigstes Lager von den neuesten **Möbelstoffen, Tisch-, Bett- und Flanelldecken, Teppiche** in allen Sorten von den billigsten bis zu den feinsten echten **persischen** und **Smyrnaer Teppichen, Makart-, Stoors-, Spitzen-** und diverse **Stoffvorhänge.**

Grosses Lager von Papier-Tapeten

von den billigsten bis zu den feinsten Ausführungen.

ב״ה בודאפעפט יע״א.

אָרטאָדאָקפעם נאפטדויז

אונד זעלבפטאפרענפאבריק.

איך בעפרעג מיך הויפיט אנצוצייגען, דאפפ איך עפטצאפ׳מיין נאפטדויז, מיט מעפפערן אונד אנשמאכיגען נאפטצימפערן צום קוואפטיר פיהלפרעמען, אין דען מיפטעלפינקט דער שטאדט פעדלעטט האבע, וויא אם מיפטען זאיאהל קויפ- לייטע אלפ איך יעדער פרעמע צו וויפען פער- קעהרע פאן דען אייגענהאנען אונד דאמפפ- שיפפען צו דען פפערדעבאהנען אונד אנטיכוס- מען. וויא איך צו דען בתי-כנסיות, נאהע האט. עריכטע דאהער דאם נעפעהרטע, דיא שטאדט בודאפעפט בעזוכענדע פיבליקום מיך מיט וויי- נעם בעזוכע צו בעפעהרן, אונד וויר צו איבער- צייגען, דאפפ בייא מיינען יעצטיגען לאקאליטא- טען זאיאהל אן קוואפטיר אלפ אן דער דאמפ ניכטפ צו וויפפען איבריג בלייבט.

אינדרען נעפעהרטען צופפרוך פיוויפרטפט האפאבטונגפפאלל **פיבר קליין.**

F. KLEIN

Budapest, Rombachgasse Nr. 12.

פאכטונג.

אין פ ע ר ג ש (באהנשפאצ׳אן), וישין דעם בע- צירקנעריכפט״, שפוהלרייטער- אונד ניונדכוכאפפעם) איט דאם נראפפע נאפפהויז, מיט פאנקרעכם פערצעהען, בייט. פארפהייל, דאפפען בעריננונגען פאם 1-טען יאנואר 1888 אויף וועכם נאך אייגאדער פארנעדע יאהרע צו איבערנעמען. — רע- פלעקטאנטן וואללן זיך נעפעללינפט וויעדרן אן

Jonas Rosenberg, in H. Tállya.

Knaben-Lehr- u. Erziehungs-Institut
des
Dir. LEOPOLD LANDESMANN
in Szabadka, Bácska.

נעווייפפנפאפפער אונטערייכם אין אללען, דעם קוייפמאנע אי. לאנדוירטפע נאפהינען פארקנפנפנפפען. פארבעריישונ צור אינפאהרי-פריוואללינען-פריזונג. פנעוואנאם נאך מופטער דער בערוהמפטען האנדלפשולען. יעלינואן ערציהונג, זארנפאלטינג אייזוכם. מאפפינג פריוג. בעוואלרעם עם- פפעללונגפוירפטה פיר 6—16-יאהרינע קנאבען פאן שוואבער קאנפפיפיאן אדער שוויצער. פאפפונגפקראפט. אויפאה- מע אויך וויאהרנד דעם שולאהרפם.— פארלאנם נראוים.

קנאבען. לעהרי- אונד ערציהונגם-אינפטיטוט דעם הויי. לעאפאלד לאנדפמאנן אן פא- באדקא, באפפקא.

שבת אויב יום טוב וויערדן קיינע פארטראגע נעהאלטען.

NEW-YORK

Lebens-Versicherungs-Gesellschaft.

Errichtet 1845. — Rein Gegenseitig.

Am 1. Jänner 1886: **Activa** über 346 Millionen Frcs. **Vertheilbarer Ueberschuss:** 36.611,632 Frcs.

Der Ertrag der Capitalanlagen — 17½ Millionen Frcs. — ergibt 5½% der Activa und 6½% der zurückgelegten Reserven.

Seit ihrem Bestande, bis 1. Jänner 1886 hat die Gesellschaft ausgezahlt:

	Francs
Fällig gewordene Versicherungen	**228.008,072**
Gewinnantheile u. Rückkaufsvergütung	**233.687,453**

Der Ueberschuss der Activa über die Passiva ist in dem Jahre 1885 um 14 Millionen Francs gestiegen. Die im Jahre 1885 neu hinzugekommenen Versicherungen beziffern sich auf 355 Millionen Frcs.

Die Gesellschaft hat in den Hauptstädten Europa's, sowie in Asien, Afrika und Amerika Filialen. Da sie **rein gegenseitig** und daher nicht in den Händen von Actionären ist, so sind **Capital und Gewinn ausschliessliches Eigenthum der Versicherten.**

Referenzen für Ungarn:

Ungarische Allgemeine Creditbank.
Ungarische Commercialbank.
Ungarische Escompte- u. Wechselbank.
Strasser und Konig, Budapest.
Ignaz Deutsch und Sohn.

Nähere Auskünfte ertheilt die

Repräsentanz der „New-York" für Ungarn

Budapest, Palatingasse Nr. 9.

וויכטיג פיר לויפענדע.

מים נענעגוארטיגען עלטערן וויר אינו, אין האנגעקרטיגע פיבליקום אויך דיא בעפטייבונג אונזערער נייקמען עריכטונג אין בודאפעפטרען אויפפטיקואם צו מאכען. בע- פאנדערפ דיא אפפארטיגע דיענפטע בריכאנדען אויפצונעהמען, עילטערן וויר אינו צו בעפטרקן, דאפפ אינו היעצו וויפרער מאפטיגללען אינפטרוקטיאן, נאך האבוכם פער- אלאפפטען, אנדערן אינו נור פאם מאפטיגפטען אונד היכפטען פטאנדפונקט, זאוויך אים אינפטרוקפטע דער לויפענדן מענפטהיים צו דיענפטע פטריבפט לייפטען לויפפטען. וויר וינר פטפט אינבעריכפט, דורך דאפזעלבע אין זיכערפטע היפפטפפטעל צו לויפפטען אונד פטפללען פיר יקדפטמאן פריי, דיענפטע פטרבפטפטרפט בריכאנדפ צו בעפטפטען יעפטפטפ- מיוויפ צו אונפטרוכען.

וויר וינר אים פאהינפין אינבעריכפט, דאפפ עם פיעל בריכליידערע נינב, דיא אונזערע אננאבע, פיללייכם מים מיפפטרויען אויפנעהמפט וערדען, אומוא מעהר, אלפ אויך דיענפט נעבפעפט בעפטיפפ פיעל נעווינפט וואוערדפ. פיעל וואוערדפ פאן אין בריכ- לויפענדפן נעאפפטפ, אהנע דאפ נעווינפפטפ יעזולפאפפ צו עפטפילען. — היפדורך פ- לויבען וויר אינו דיא האפפיכע בעפטרקונפ צו מאכען, דאפפ אין זאלבען אללען נינ- מאלפ דער באנדאפפיפפ דיא שולר פראנפ, דא עם דאפ בעפטפטבען אינפנפ יפדען באנ- דאפפיפפען אינפ, דען לויפענדען צופפיעדען צו פטפללען, זאנדערן פינדען דאהין דען נינונר, דאפפ בין יפפטפ נעפמאנר אים פטפאנדע וואר. אין זארכפע בריכאנדר העצו- פטפללען, וועלכפע דפע צוועקקע זו אללקאפמפן עפטפטפכפם. אלפ דיענפט אין אינו ע׳פינדערנפ בריכאנדר, וואפיר וויר פטין אילפ דאנק, אינר אנפרקענונפפטייבען אפ- לעפען קאנפען.

אינזער בריכאנדר איפ דיין אוים נומפי אננפפערפנפ, אויף וועלכפע זיך אין נינ- פעה, פרעפפ, פינקקלריפפען אונד זיכערפיפפפארפכונפ בפפינרפ.

דער צוועקק דער וכערדיפפפארפכונפ איפ: דאפפ דאפ בריכאנד בים לייכפפטען אויפפאללען נינפ רופפט, אינר דאפפ דיא אבריפפונפ דער פרעפפ פאפ בריכפ פרפאיפפלפ וויירד.

דאפ בריכאנד כאנן׳פאפ יעדערמאנן, וויא עם הערר, דאפפ, קינד, נייפן ארפר אבריפפע זיהר בעקיינפ נפערפאנן׳יעדרפן, אונד אויפ בייא דער פוועריפפען אבריפפ, פיעלפם נעהרן, מורנן, דייפפן, וועירר בייא מאפ, נאך׳בייא׳אנפפ׳פאפ פלאפצע צו עפפפערנן.

פיעלע ארצפע, דיא מים דיענפט בריכאנד בייא שויאנען פרעיכען פערוכע מאפפען, יויללפע פארהער נינפ פאהיג וואירן, בריכאנדער אבערהויפט צו מראנן, האבען שאן אין קיפפפפער צייפ שפוינענדפ ערפאללע דאפפ עריצילפ. בייא בעפטפללונגן וויר אים נענייג אונאבע דער הינפטעוויפפ. פרינער אב דער בריכ יעכפט, אדער לינקפוישע, אדער אין דאפפללבען אויפ, פרינער אב דער בריכ (בייא הערין) אין האדין- לויפפען, אדער וויקקעלבריכ אויפ.

פרייפ: | אינוויפפ . . . . . 6—8 פל.
| דאפפללויפפ . . . . . 10—16 פל.

פיר קינדער דיא האלפטע.

וויר עפפפללען פרינער אונזער נאפפפע לאנפ אללער נאפפפענפנפ פראנצאויפפער אינר ענגלויפפער בינ- באנדער, וופפענפאיפן אין הירפיערער אינר נופפר, בריכפנינן, נאבער-בריכאנדפ, נינראהאלפפ, אירפנא- מארפ, מינפפיפפיפפן, לויפפאלפפער אונד אללער צור קראנקענפפלפע נאפהינענדינן אפפיפיעל צו דען בילי- לינפפען פפפפענפפפפען פריינן.

האלפפונפפפלל

BRÜDER PÁRTOS Bandagisten, Budapest, IV. Bezirk, Kronprinz-(Herren)-Gasse Nr. 4